

Telegraful Român

Organ național-bisericesc — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andreiu Șaguna
APARE SAPTAMANAL

Abonamentul:
Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 125 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 8 Dolari.

Articole și corespondențe
se adresează **Redacției** Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor
un șir petiț 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul convenit.

Abonamentele și inserțiunile
se adresează **Administrației** ziarului Telegraful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Nr- 10988/1934 Pres.

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu Arhiepiscop al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu, și Mitropolit al Românilor ortodocși din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramurăș.

Iubitului cler și popor: Har și milă dela Dumnezeu-Tatăl și dela Domnul nostru Isus Hristos.

„Răsărit-a lumii lumina cunoștinții“.

Cu adâncă smerenie dăm laudă și mulțumită bunului Dumnezeu, că ne-a învățat să ajungem, iubii mei fii sufletești, din nou în pace luminatul praznic al Nașterii Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos.

Învăluite în bucuria mângăitoare a acestui praznic inimile noastre se împreună în cântarea de slavă: „*Nașterea Ta, Hristoase, Dumnezeu nostru, răsărit-a lumii lumina cunoștinții; că ntru dânsa ceice slujiau stelelor dela stea s'au învățat, să se nchine Ție, soarelui dreptății și să Te cunoască pe Tine, răsăritul cel de sus, Doamne, mărire Ție!*“

Cântarea aceasta răsună astăzi din nevinovatele guri ale copiilor; ea e cântată cu glas tremurător de bătrânii cucernici și de tinerii plini de însuflețire; ea mângăie pe săraci în lipsurile lor și înmoaie spre milostenie și dragoste frățescă inimile bogăților; ea umilește pe cei trufași în pământea lor înțelepciune și dă glas de apostoli celor săraci cu duhul. Ea pe toți ne înfrățește în bucuria nașterii „*Celui ce ne-a arătat nouă lumină*“, învățându-ne să cunoaștem și să iubim pe Dumnezeu, ziditorul, cărmuitorul și judecătorul a toată făptura.

Căci, iubii mei fii sufletești, până la nașterea Domnului nostru Isus Hristos lumea nu a cunoscut pe Dumnezeu și nu l-a iubit. Căzut, din trufie, în păcatul neascultării, omului i s'a întunecat cugetul în așa măsură, că n'a mai putut cunoaște pe Făcătorul său, n'a putut înțelege voia Lui cea sfântă și n'a mai fost în stare să deslușească binele din rău. În această beznă a minții și a inimii sale rătăcea omul, poticnindu-se tot mai des de bolovanii ispitelor și prăbușindu-se tot mai adânc în prăpăstiile păcatelor de tot felul. Tot mai departe de Ziditorul și Povăzătorul său, omul s'a simțit tot mai străin, mai singur și mai neajutorat pe „*marea vieții care se înalță de viforul ispitelor*“, întrezărind numai rar și departe limanul luminos al izbăvirii din „*intunecul și umbra morții*“.

Orbul acesta, care a fost omul de dinainte de Hristos, a căutat — este adevărat — în tot timpul pe Dumnezeu său, pe Părintele

său. Nu l-a putut însă afla nici în idolii de lemn, nici în cei de peatră, nici în cei de bronz, nici în cei de aur, nici în cei de animale; nici în îndumnezeirea stelelor, nici în a râurilor, nici chiar în îndumnezeirea omului.

Dar, din negrăita sa bunătate părintească, Dumnezeu a fost mai ales celce și-a căutat în toată bună vremea pe fiii săi rătăciți, pentru a-i chema din nou la lumina și căldura lăcașurilor sale. I-a căutat și povăzuit prin prorocii săi, iar la plinirea vremii a trimis în lume pe însuși Fiul său — „*să se nască și să crească, să ne mântuiască*“.

Prin nașterea Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, Cerul și-a deschis visteriile milostivirii sale față de oameni. Cu vrednicie și cu dreptate este dar, iubii mei fii sufletești, a ne bucura, căci „*Prunc s'a născut nouă... și se chiamă numele lui inger de mare sfat... Dumnezeu tare, biruitor, Domn păcii*“... [Isaia 9, 6].

Domn păcii — căci pace a adus pe pământ Cel născut din Preacurata Fecioară Maria în Vifleemul Iudeii, pacea pe care au vestit-o și ingerii în noaptea cea sfântă, prin cântarea lor: „*Mărire intru cei de sus lui Dumnezeu și pe pământ pace, între oameni bunăvoire!*“

Această pace s'a sălășluit în sufletele frământate ale oamenilor cari — ca și craii dela răsărit și ca păstorii — s'au închinat celuice „*Dumnezeu fiind... intru asemănarea oamenilor s'a făcut... și s'a smerit pe sine, ascultător făcându-se până la moarte, iar moartea pe cruce*“ [Filip. 2, 7—8]. Prin Hristos-Domnul și prin moartea sa pe cruce, Părintele ceresc ne arată iubirea sa a toate covârșitoare și ne întinde mâna sa izbăvitoare. Prin zându-ne de această mână și știindu-ne ocrotiți de ea, mângăiere, bucurie, putere, siguranță, cu un cuvânt *pace* se coboară în inimile noastre.

Dacă astăzi o parte atât de mare a omenirii care trăiește pe acest pământ nu se mai închină chipurilor cioplite, nici „*paserilor, nici celor cu patru picioare, nici celor ce se târăsc*“ — lui Hristos-Mântuitorul e a se mulțumi; dacă creștinii nu-și mai aruncă copiii

slăbănogi, dacă femeia nu mai e roaba bărbatului, dacă bătrânii și neputincioșii sunt ajutați și adăpostiți — și dacă lumea peste tot este îndreptată spre mai multă înțelegere frățescă, tot lui Hristos i se datorește. Căci prin El a răsărit lumina cunoștinții voii lui Dumnezeu și a drumului spre pacea și fericirea sufletului omenesc.

Și iarăși, dacă mai sunt printre oameni și de cei cari nu se închină adevăratului Dumnezeu, ci zăgăzitorilor idoli de tot felul, cum sunt iubirea de argint, pizma, furțșagul, pofta de răzbunare, minciuna — și toată ceata patimilor ucigătoare, aceasta nu dovedește decât că în sufletele unora ca aceștia încă nu s'a născut Hristos; că ei nu-și întocmesc viața după povețele Lui, că nu-și dau seama încă de covârșitorul adevăr cuprins în cuvintele Mântuitorului: „*Fără de mine nu puteți face nimic*“ [Ioan 15, 5]. Creștinii cari se lasă robiți de păcatele de mai sus, sau de altele asemenea acestora pot fi creștini cu numele, dar nu sunt creștini cu sufletul. Căci spune slăvitul apostol Pavel în a sa epistolă către Romani [8, 9] „*De n'are cineva Duhul lui Hristos, nu este al lui*“. Dar duhul acesta nu se vedește decât în gândurile, în vorbele și în faptele creștinului care a așternut în sufletul său ieslea în care să se nască Hristos, și de unde Hristos să-i lumineze toate cărările vieții, ca să poată spune tot cu slăvitul Pavel: „*Iată, de acum nu mai viez eu, ci Hristos viază intru mine*“ [Gal. 2, 20].

De sigur, iubii mei fii sufletești, sfânta noastră biserică vestește aceste adevăruri în toată bună vremea. Le vestește la sfânta liturghie și în predica rostită de pe amvon, în slujbele săvârșite pe la casele creștinilor dreptmăritori, în școală și prin gazetele scrise cu creștinească înțelepciune și cuviință. Omul însă, tulburat de grijile lumești ce dau navală asupra lui zi de zi și ceas de ceas, nu le prea aude și nu le prea urmează. De aceea se cuvine ca să-și decidă sufletul pentru aceste adevăruri și povețe dumnezeiești măcar la marile praznice — cum e al Nașterii Domnului — și să-și ia vitejeasca hotărâre de a le urma în viață, spre propria sa fericire de aici și de dincolo. Căci luând această hotărâre vom vedea, cum, ca prin minune, se vor coborî asupra noastră darurile vieții celei sfinte și ale jertfei dătătoare de viață a Celui născut în Vifleem, vom vedea cum o viață nouă va răsări pe pământ, după cuvântul din Apocalips [21, 5] al sfântului apostol și evanghelist Ioan: „*Iată, Eu toate le fac nouă!*“

La lumina nădejzii în împlinirea acestei minunate priveliști să

prăznuiți, iubii mei, Nașterea Domnului și Mântuitorului Isus Hristos. Faceți-vă din acest praznic o *piatră de hotar*, dela care purcezând „*toată viața voastră lui Hristos Dumnezeu să o dați*“.

Dela Celce Impărat fiind s'a născut în iesle de dobitoace învățați smerenia; dela Celce a hrănit noroadele flămânde învățați milostenia; dela Celce a tămăduit pe bolnavi învățați să alinați suferințele deaproapelui; dela Celce a slujit celor mai mici învățați slujire cu credință; dela Celce s'a jertfit pentru noi învățați să aduceți jertfe pentru frații voștri cei năpăstuiți.

Căci, vai, multe sunt năcazurile veacului acestuia! Și la sate și la orașe. Dar mai ales la orașe. Sătenii poate nu le știu. Nici nu le bănuiesc măcar! Sunt atâția orășeni, cari din pricina lipsei de lucru stau cu brațele încrucișate și cu sufletul învăluit în grija zilei de mâine, așteptând ajutorul statului, al așezămintelor de binefacere sau al oamenilor mai înstăriți. Este aceasta, iubii mei fii sufletești, o stare care trebuie să înmoaie inima celor cu dare de mână spre ajutor creștinesc. Dar trebuie să fie și ca un sfat pentru sătenii noștri, să nu mai sporească, prin navala lor la orașe, năcazul celor fără de pâine de aici. Pentru împuținarea năcazurilor trebuie să ne întocmim viața înțelepțește. Și sfatul de mai sus îl dă această înțelepciune. Cel puțin pentru ziua de azi. Cu ajutorul lui Dumnezeu vor veni vremuri mai bune. Și, atunci, simțind lipsa unor proaspete puteri, tot satelor li se vor adresa orașele noastre. Până la sosirea acestor vremi, să mulțumim lui Dumnezeu, că nu ne-a cerat mai greu, cum a cerat pe alții, și să ne sporim râvna în a ne face tot mai vrednici de bogata sa îndurare.

Cu aceste povețe și îndrumări izvorâte din părinteasca mea purtare de grijă pentru fericirea tuturor fiilor mei duhovnicești, dela sate și dela orașe deopotrivă, vin la Voi, iubii mei, în ziua luminatului praznic al Nașterii Domnului. Și doresc din tot sufletul meu, ca împreună cu sârbătoarea Anului Nou și a sfântului Botez, să-l petreceți în pace și în duhovnicească îndestulare, spre sfințirea vieții Voastre și spre mărirea Celuice astăzi se naște.

Darul Domnului nostru Isus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți!

Dat din reședința Noastră arhiepiscopescă din Sibiu, la sârbătorile Nașterii Domnului din anul 1934 al Vostru al tuturor de tot binele voitor:

NICOLAE

Arhiepiscop și Mitropolit,

...Și din Maria Fecioară s'a făcut om

Invățătura bisericească ne spune că în Isus Hristos s'a împreunat natura dumnezească cu cea omenească într'o persoană. Natura omenească a fost primită întreagă, însă fără ipostas propriu, căpătând de ipostas, de principiu personal, ipostasul naturii dumnezeiești.

Lucrul acesta din urmă este cel mai greu de înțeles: *natura omenească a fost primită întreagă, dar totuși fără ipostasul ei propriu.* Se naște întrebarea: în ce legătură este ipostasul, principiul personal, cu natura pe care o poartă? Dacă e parte intrinsecă din acea natură, atunci propoziția: *a primit natura omenească întreagă, dar fără ipostasul ei propriu,* ne pare o contradicție.

Cum nici la Calcedon și nici ulterior Biserica n'a precizat în ce constă ipostasul omenească, ci s'a indicat numai că el nu e nici voința, nici rațiunea omenească, pentru că Hristos le-a avut acestea fără să aibă ipostasul omenească, s'au propus până acum două teorii cu privire la el.

Una din ele a dominat exclusiv până în timpul nostru și e impregnată de formalismul scolastic. În sensul ei, ipostasul nu e ceva în plus pe lângă natură, ci e doar o formă, un mod de-a fi al naturii. Ipostasul omenească nu adaugă nimic la natura omenească, ci este doar modul de-a sta de sine al acestei naturi. D. ex., ca să luăm o pildă din lumea fizică, o masă indefinită de lut rămâne natură atâta timp cât nu-i vezi marginile, nu e conturată. Dar îndată ce-ai împărțit-o în bucăți, se produc atâtea ipostasuri fizice câte bucăți, rotunjite în sine, ai făcut. Natura omenească din Hristos n'are ipostas, pentru simplul fapt că nu stă rotunjită în sine, ca o realitate închisă, independentă. Ea e nedespărțită de natura dumnezească. Dacă s'ar fi despărțit vre-un moment de aceea, ar fi format, în mod automat, un ipostas propriu.

Teoria aceasta evident că nu mulțumește pe nimeni. Dacă am aplica-o și la sfânta Treime, ea ne-ar sili să nu ne putem închipui altfel cele 3 persoane decât despărțite. Apoi unirea dintre Fiul lui Dumnezeu și natura omenească ar rămâne, după această teorie, doar un fel de alipire a naturii omenești la cea dumnezească, n'ar fi o pătrundere în mijlocul firii ome-

nești a ipostasului dumnezeesc. Și mai sunt și alte multe obiecțiuni cari se ridică în fața acestei teorii care reduce ipostasul la natură.

În timpul mai nou s'a ivit o altă teorie pentru explicarea ipostasului, cu mult mai adâncă, mai satisfăcătoare. Ea se leagă de descoperirea persoanei în filozofia mai nouă. Nici filozofia, nici teologia veche nu se apropie de taina persoanei, decât doar sfânta Scriptură. Persoana era privită din afară, ca un obiect, ca un contur al naturii. Nu se intuisise taina persoanei, care nu se descopere decât din adâncimea sufletului și se prezintă ca ceva dincolo de natură. Cugetarea rusească, în special, a descoperit taina eului, taina principiului personal, care poartă din adâncimea sa natura noastră trupesc-sufletească. Eul e dincolo de actele cugetării, de actele voinții, de simțiri, de tot cuprinsul vieții sufletești și trupești. El e subiectul, purtătorul, izvorul și creatorul acestora, străbătându-le, dar totuși nedepășându-se din transcendența sa, așa cum străbate centrul cercului prin toate liniile cari ies din el, fără a-și părăsi locul său.

Filozofia aceasta a persoanei a aplicat-o Prot. S. Bulgacov în chip magistral la dogma uniunii ipostatice («Mielul lui Dumnezeu», rus., Paris 1933). După Sfântia Sa orice spirit (omenească, ingeresc, dumnezeesc) e conștientă din personalitate, eu, subiect, și din natura lui, din tot ce posedă el, din viața lui. «Eul trăitor are viața sa proprie, este izvorul ei, plinirea, începutul și sfârșitul ei. Aceasta înseamnă că spiritul personal are în sine natura sa, în care trăește, realizându-se pe sine neconștient prin ea, determinându-se, descoperindu-se prin ea». «Natura nu e independentă de eu, întrucât e actul lui propriu, afirmarea creatoare a eului în sine; totuși, în realitate, în existența luată pentru sine, ea e fapt independent de eul, care-i stă la bază. Spiritul viu și trăitor se descopere pe sine sieși într'o realitate oarecum obiectivă, ce-și are realitatea ei proprie. În ea spiritul trăește ca în casa sa, în subiect-obiectivitatea sa» (pagina 112-113).

După păr. Bulgacov, acest eu, purtător al naturii sufletești-trupești, e de altă proveniență decât natura sa. Natura e făcută de Dumnezeu din

țărăni, eul e insuflat de Dumnezeu dine Sine. Eul este de proveniență direct dumnezească. «În om sunt două părți constitutive: natura lui sufletesc-trupească creată din nimic și de aceea creatură în sensul deplin, și spiritul ipostatic de proveniență dumnezească, care e creat de Dumnezeu nu din nimic, ci și-a primit viața din propria viață dumnezească» (pg. 212). «Dumnezeu cheamă la existență suflarea Sa, ipostatiează o rază a slavei Sale proprii» (pg. 115).

Omul are în sine deci ceva dumnezeesc spre deosebire de toată lumea creată. Aceasta face posibilă o îndumnezeire a omului. «Această dualitate de naturi în om, teandria lui originară, face posibilă îndumnezeirea vieții, comuniunea nedespărțită și necontopită a celor două naturi în om» (pg. 117). În felul acesta nu mai poate fi vorba de-o netă separare între natură și dumnezeesc, de aceea limită îngustă peste care nu poate trece în sus natura, cum învață catolicismul.

În Isus Hristos tocmai acest ipostas al naturii omenești a fost înlocuit prin Logos, prin ipostasul al doilea al sfintei Treimi. Natura omenească a fost primită întreagă, dar fără eul ei de proveniență dumnezească. Întrucât acest eu este scântee dumnezească în natura creată, înlocuirea lui cu Logosul, cu ipostasul dumnezeesc, n'a însemnat o catastrofă pentru natura omenească, ci a fost ceva potrivit cu ea, cu destinația ei, deoarece totdeauna a fost purtată de un subiect de proveniență dumnezească. «Natura omenească e unită cu spiritul ipostatic, spiritele ipostatice cari provin din Dumnezeu fiind deosebite și multe, deși sunt legate între ele în multiunitatea omenirii. În numărul acestor spirite ipostatice se include pe Sine și Logosul, care a înlocuit în omenitatea lui Hristos ipostasul omenească personal. Iar natura omenească în Hristos a putut primi această înlocuire și suporta în sine principiul personal dumnezeesc în calitate de principiu personal propriu. De aceea și putem mărturisi pe Hristos om perfect, în care se păstrează plinătatea constituției omenești, pentru că sălășluirea Logosului în om are o suficientă bază ontologică. Aceasta în om e spiritul lui Lui omenească ieșit din Dumnezeu, în Hristos este Logosul dinainte de veac, Spiritul dumnezeesc, al doilea ipostas al sfintei Treimi» (pg. 211).

Constituția dumnezeesc-omenească a omului departe de-a fi alterată în Hristos, este dusă la ultimul grad de

plenitudine: «De aceea în Hristos nu s'a întâmplat o violare a naturii omenești, nu s'a introdus în viața ei ceva necompatibil cu ea, ci în Noul Adam se realizează plinirea adevăratului chip al Vechiului Adam, prefigurată în acela» (pg. 212).

În baza acestei teorii a Păr. S. Bulgacov toți cei patru termeni ai sinodului din Calcedon (firile s'au unit în Hristos: neamestecat, neschimbat, nedespărțit, neimpărțit) pot fi înțeleși cu mult mai concret și mai profund.

Pe baza vechei teorii era foarte greu d. ex. să înțelegi că firile nu stau împărțit și despărțit. Odată ce ipostasul nu însemnează nimic altceva decât modul de-a sta de sine al naturii, nu era nimic care să vină chiar în sămburele naturii omenești întregind-o cu ipostasul dumnezeesc care să fie în același timp și al celei dumnezeiești, principiul personal unic al amândouora. După vechea teorie nu puteai să-ți închipui raportul între cele două firi decât așa că natura omenească a fost alipită de cea dumnezească, ca o alipire strânsă a două naturi formând un întreg ce stă de sine. Nu e nimic care să formeze unitatea, «neimpărțirea» acestei dualități.

Pe baza teoriei celei nouă «neimpărțirea» se înțelege foarte bine, cele două naturi sunt reduse la un principiu unitar real, care este subiectul lor comun.

Iar nedespărțirea nu mai suntem siliți să o înțelegem ca o juxtapunere statică, ci ca o intimă întrepătrundere și împreună lucrare în fiecare moment. Ipostasul, care e dumnezeesc, și deci are cu el și natura dumnezească, e în centrul naturii omenești, în fibrele ei sufletești și trupești, reducând la o unitate de viață cele două naturi. La fiecare mișcare, cuvânt, cugetare a lui Isus Hristos, participă ambele naturi ale Lui; subiectul lor unic lucrează prin amândouă în tot momentul, lucrarea fiind totuși unitară. Așa cum în fiecare act al nostru, fie el cât de spiritual (cugetarea) sau cât de trupesc, participă într'o strânsă și misterioasă unitate și sufletul și trupul (cugetare fără creier, nu se petrece d. ex.), inițiativa actului pornind din adâncimea principiului personal, dela hotărârea persoanei.

În nici un act al lui Isus Hristos n'a lucrat ipostasul Lui numai prin natura dumnezească sau omenească. Aceasta este «nedespărțirea» firilor, care n'ar fi posibilă de înțeles pe baza teoriei vechi.

* FOIȘOARA *

Într'o noapte de Crăciun

— O minune a Sfântului Nicolae —

Calendarul ținea pe la anul Domnului 820. Pe scaunul împărațesc din Bizanț ședea prigonitorul de icoane: Leon Armeanul, iar cârja patriarhală o ținea prietenul său: Teodor Casiteră, și el mare vrășmaș al cinstirii icoanelor, pentru că astă „idololatrie” nouă, zicea el, se bate în cap cu porunca a doua din dumnezeescul Decalog.

Ca doi frați de cruce, împăratul și patriarhul se așternură ispravii și curățară la repezeală bisericile și mănăstirile de toată podoaba icoanelor. Soldații împărațefști le căutau, le strângeau și le ardeau pe la răscrucile drumurilor, cum se strâng și se ard prin grădini frunzele cele uscate.

Se năpustiră apoi asupra dreptcredincioșilor. Era vai și amar de capul bietului creștin care îndrăznea să apere cinstirea icoanelor! Unora li s'au scos ochii! Altora li s'au tăiat urechile și nasul! Și iarăș altora li s'au ciuntit mâinile!... Pe Nichifor Mărturisitorul l-au

dus în exil, înlănțuit pe-un măgăruș. Lui Teodor Studitul i-au spart capul cu icoanele. Iar pe sfântul Iosif Imnologul l-au zvârțit tocmai în temnița cea mare din îndepărtata insulă Creta, care își scaldă coastele stâncoase în valurile Mediteranei celei calde. Acolo îl ferecară în două lanțuri și de grumazi și de picioare și-l ținură de pârte. Și puseră apoi toată cazna și toată ocară pe capul lui. Pân' i-au nămolit cu rășină barba albă ca zăpada Crăciunului și i-o aprinseră să ardă ca feștila cu păcură.

Dar credința vie sporește în temniță și se îndrăvenește în lanțuri. Ochii sfântului și aici căutau chipuri minunate din icoane, iar buzele lui îngânau imnuri aprinse de proslăvire. Mai ales în Dumineci și în zilele de sărbători.

Ca acum.

Era tocmai în Noaptea Nașterii Preasfinte. Ceriul Cretei își risipise grămezile norilor și își aprinse făclile tuturor stelelor pe întinderile bolzii. Vântul își oprise de tot răsuflarea. Frunzele își încetară poveștile. Par'că toată firea, munți și văi și țărni și mare, așteptau în sfântă veghe bunăvestirea ostilor cerești despre Nașterea Domnului!...

Numai dinspre malul mării răzbată prin împărăția păcii și a liniștei, un cântec dulce, ca desprins din harfă în-

gerească. Izvorea din temnița împărătească. Melodia minunată se strecura printre zăbrelele dese și plutea frumuseșel prin văzduhul insulei.

— Ce dulce cântă robul îndrăgostit de icoane!... Ca un inger din Vitteem!... Cum ascultă și turmulița!... Și cânilor mei hămuiitori cum li s'au înleștat făclile!... O, sfinte Iosife, omul lui Dumnezeu, dător de cântece, cum ne mângâi și ne înalți tu sufletele! Șopti un moșcioban proptit pe o cârjă, lângă turmă.

— Multe cântece duioase am auzit eu, drumar bătrân, prin largul mării, dar ca asta niciodată!... Par'că de farmecul lui nici valurile nu mai mișcă!... Nici stelele nu mai clipește! Îngână un marinar urcat pe-un catarg de corabie, ca să-l audă mai deslușit.

— E cântecul lui cel din urmă!... În astă noapte așezat-au la picioarele lui Icoana Nașterii Domnului și o săcure... Ori va zdrobi cu ea icoana, ori i se va rețea cu ea capul! grăi îndurerat copiilor săi un sătean, care-și deschise fereștile, ca să prindă toată vraja cântecului.

— Cum ingenunche pe lespedeă aspră!... Cum îi picură ca ploaia lacrimile ochilor!... Cum îl roagă 'n cântec pe Sfântul Nicolae dela Mira Lichiei să-i mijlocească mântuirea, dela Dumnezeu!

grăi temnițerul dela ușa închisorii lui, către ceialalți ortaci.

— Ascultați numai rugăciunea lui ferbinte! adause altul, ușorătoare ca untdelemnul și mângâietoare ca mierea.

Rugăciunea inimei lui picura așa:

«O, sfinte părinte Nicolae, celace ești tatăl orfanilor și apărătorul văduvelor și mângâietorul săracilor și desrobitorul întemnițailor; celace ești scăparea celor loviți de nenorociri și vindicătorul bolnavilor și alinătorul celor zdrobiți sufletește și tuturora toate, tu roagă pe Hristos, Dumnezeuul nostru, Celce 'n astă noapte să naște, să-mi mieliască și să-mi mântuiască biata mea viață și sârmanul meu sufletel, de tot păcatul și de toată întinăciunea și să-mi hărăzească un mic sălaș de pace în împărăția Sa».

— O să vedem de-i ajută Nicolae! îi răspunse răsând unul din ei.

— Mai bine-ar face să pună mâna pe săcure și să flendurească icoana, că de nu, îi flenduresc eu căpățana! adause altul mai voinic.

— De s'or arăta zorile și icoana va fi rămas întreagă, nu Nicolae, dar nici Dumnezeu nu-l mai scapă din mâinile noastre! Pe când s'a înroși în răsărit bolta cerului, și sângele lui va în-

Desigur că teoria Păr. Bulgacov prezintă și ea anumite greutăți. E în natura realităților spirituale, exprimate în dogme, ca să nu poată încăpea în nici o teorie complect.

Aceste greutăți se reduc, cred, la două :

1. E greu de înțeles cum sunt eurile omenești, fără individualizate, ipostasiate, de natură dumnezească. Un fel de raze, de scânteii dumnezeiești, căpătând o anumită individualitate și stare de sine, un fel de expirațiuni dumnezeiești, cum ne vorbește sfânta Scriptură la crearea lui Adam. Chestiunea e mai mult greu de înțeles, decât greu de admis, căci sfânta Scriptură ne arată că spiritul vine mai direct dela Dumnezeu decât trupul cu partea lui vitală.

2. A doua greutate stă în ideea că între principiul ipostatic al omului și natura omenească legătura e de așa fel că poate fi cu totul desfăcută, principiul ipostatic omenească putând fi înlocuit cu un ipostas al sfintei Treimi. În analiza raportului dintre eu (spirit) și natura omenească (suflet rațional — trup) ar trebui, cred, să se insiste asupra dependenței naturii de eu. Cred că eul nu e numai un regulator, un manipulator al naturii, adecă al cugețării, simțirii, actelor trupesti și un canal prin care se scurge dela Dumnezeu viața spirituală în natura omului, ci și un fel de izvor, de formator al naturii, măcar în partea ei sufletească. Natura omenească nu se formează de sine, independent de eul care o diriguește, ci eul este factorul principal în formarea ei. Natura unui om depinde de eul lui. Dacă-i așa, natura lui Hristos având de eu, de principiu ipostatic, ipostasul al doilea al sfintei Treimi, ar fi trebuit, par'că, să fie formată cu totul altfel decât a celorlalți oameni. Mai ales că Logosul nu și-a luat o natură omenească formată deja de un eu omenească, ci El a început s'o formeze.

Păr. Prot. S. Bulgacov se apără de eventuala acuză de apolinarism. De fapt Sfinția Sa nu rupe natura omenească, cum făcea Apolarie, în trup biologic și rațiune-voință, înlocuind în Hristos partea ultimă cu Logosul. Păr. S. Bulgacov lasă natura omenească în Hristos întreagă: trup și suflet rațional. De apolinarism în nici un caz nu poate fi acuzat. Totuși această separare a eului de natură par'că ne dă despre om o imagine prea dualistă și nu știu dacă o natură omenească care nu crește sub conducerea eului ei formator, mai poate deveni o natură omenească.

Pe de altă parte, sigur că în Hristos, persoana, eul, subiectul omenească, a fost înlocuit cu Logosul.

Așa că nedumeririle exprimate în acest articol cu privire la teoria Păr.

Bulgacov ar avea poate sorti să fie cu succes împrăștiate printr'o aprofundare și printr'o mai bună fundamentare și explicare a ei.

Dr. D. STĂNILOAE

Smerirea Fiului lui Dumnezeu

Carele în chipul lui Dumnezeu fiind, nu răpire a socotit a fi el în-
toemai cu Dumnezeu, ci s'a desțertat
pe sine chip de rob luând, întru asemă-
narea oamenilor făcându-se. Și cu
închippuirea aflându-se ca omul, s'a
smerit pe sine. Filip. 2⁶⁻⁸.

Mintea omenească stă mirată în fața misterului celui mare al întrupării Fiului lui Dumnezeu, prăznuit astăzi de oștile îngerești ale cerului și de creștinii dreptcredincioși ai pământului deopotrivă. Nașterea după trup a Celui ce din veci s'a născut din Tatăl fără de trup este o taină atât de mare, încât mintea noastră se întunecă ori de câteori se apropie de ea cu gând de a-i sonda și cerceta adâncurile ei neajunse. Oricare și ori câte vor fi cuvintele, în care ne-am strădui să prindem gândurile înfipate în preajma ei, ele vor vedea mereu același lucru: mărirea neasemănată a tainei și neputința noastră de-a o cuprinde. Fiecare cuvânt al nostru va fi și va rămâne el însuși o taină din taina cea mare.

Astăzi Celce este și ființează pururea începe să fie, Cel fără de-nceput se începe; astăzi Cel nevăzut se vede și Cel nepipăit se pipăie; astăzi Celce ume ceriurile ceriurilor și lumea cea mai presus de ceruri în peșteră se arată; astăzi Cel necuprins, în trup se cuprinde; astăzi Ziditorul se zidește și Cel atotputernic prunc se face; astăzi Celce ține toate cu mâna sa în brațele Prea Curatei se poartă și hrănitorul fapturii cu lapte fecioresc se hrănește; astăzi Cel atot-știutor și atotînțelept vine ca să crească cu știința și înțelepciunea; astăzi Acela de care este departe orice constrângere, de bună voie la noi se pogoară; astăzi Dumnezeu celce este credincios vecinicele sale sfaturi vine să le plinească; astăzi dreptatea lui Dumnezeu vine să răstoarne nedreptatea și viclenia celui rău; astăzi bunătatea dumnezească, iertarea și deslegarea de blestem ne aduce; astăzi Dătătorul de lege vine să pazească legea; astăzi Cel întru toate desăvârșit prunc a se face binevoiește; astăzi împăratul împărăților supunându-se poruncii Cesarului

la Vitteem vine să se nască; astăzi Celce se poartă pe Heruvimi în iesle se sălășuește; astăzi Celce se încinge cu lumina ca cu o haină în scutece se înfașă; astăzi Cel nemuritor vine să se gătească de moarte; astăzi Cel pururea fericit în sine vine să ne dobândească fericirea cea dintâi; astăzi sfințenia dumnezească la noi se pogoară, ca prin ea să ajungem la sfințenia cea pierdută prin păcat; astăzi Fiul lui Dumnezeu ceriurile le pogoară, pentruca la ele să ne ridice; astăzi iubirea întrupată a Părintelui ceresc vine la noi; astăzi comoara cea nescată a tuturor bogățiilor de bunăvoie sărăcește; astăzi Stăpânul întregii făpturi ca un străin vine întru ale sale; astăzi Celce mai înainte de luceafăr s'a născut vine, smerindu-se, ca să surpe mândria luceafărului celui căzut; astăzi Unul din Prea Sfânta Treime se întrupează; astăzi Fiul cel vecinic al Tatălui slava nesfârșită a cerului părăsind, se face rob de bunăvoie, pentruca din robie să ne scape.

Doamne! cine va putea cuprinde pogorarea Ta? Și sărăcirea Ta cine o va putea pricepe? Mare ești Doamne și minunate sunt lucrurile Tale și nici un cuvânt nu este de ajuns spre lauda minunilor Tale!

Căzând odinioară înaintea Domnului și proșternându-se înaintea minunilor Lui, părinții noștri cei sfinți au teologisit a Lui deșertare și a Lui smerire, lăsându-ne moștenire mărgăritarul de mare preț al dogmei christologice.

Ei ne-au învățat să credem neîndoiș, că Domnul Hristos este în și din două firi, dumnezească și omenească — împreunate neschimbat și nestricat, neamestecat și nedespărțit — și cu o singură persoană în El — persoana vecinică a Cuvântului.

Ei ne-au spus și noi am crezut, că Cuvântul cel vecinic și preexistent al Tatălui este subiectul smeririi și al deșertării și că părăsirea de bunăvoie a mării cerești, venirea Lui la noi, întruparea Lui cea mai presus de minte constituie obiectul acestei smeriri și deșertări.

Credința aceasta a părinților — insuflată de Duhul Sfânt — ne-a păzit de rătăcirile pierzătoare de suflet ale tuturor ereticilor din trecut și din prezent.

Fiul lui Dumnezeu s'a făcut ce-eace n'a fost, fără a înceta să fie ce-eace a fost. Iată lucrul pe care l-au tăgăduit cu încăpăținare toți ereticii, cari au voit cu orice preț să pătrundă misterul care va rămânea pururea nepătruns. Schimbarea la față de pe culmea Taborului și toate minunile din timpul umilitei vieți pământești a Domnului, sunt ca și tot atâtea fulgere la lumina cărora putem vedea plenitudinea dumnezeirii sălășluită trupește întru El. Deci, să nu ne înșelăm și să nu ne îndoim de a Lui dumnezeire, ci cu frică și cu cutremur, cu smerenie și cu credință să ne apropiem de peștera din Vitteem, întru care s'a smerit pe sine Domnul și închinându-ne Lui, să lăudăm cu neîncetate cântări pogorirea și smerirea Lui cea pentru noi. Este singura prăznuire bineplăcută lui Dumnezeu la nașterea Fiului Său.

Preotul Dr. N. Popoviciu

Sărbătorile de Crăciun și Anul nou sânt împreunate cu obiceiul, devenit tradițional, de-a manifesta, față de cei apropiați ai noștri, prin a le trimite daruri.

Vitrinele sânt întocmite, în vederea sfințelor sărbători, cu toată măiestria și bogăția pentru a stârni în grăbiții trecători pofta cumpărării.

Nu e totdeauna ușor să faci prin urmare alegerea obiectului de daruit, menit să aducă plăcută surprindere destinatarului.

Între obiectele, foarte nimerite din acest punct de vedere, în deosebi se numără cărțile, la noi, se înțelege, cărțile românești.

Efectul produs de asemenea daruri nu se restrânge la câteva clipe, ci el se ivește de câteori cel daruit își aruncă ochii la paginile cărții primite în dar.

E de recomandat și ideea de-a trimite cuiva, — dacă se potrivește — o revistă, sau altă publicație, periodică, al cărei abonament îl plătim înainte.

Obiceiul dăruirilor, la Crăciun și Anul nou, are negreșit părți frumoase și folositoare, — rămâne să-l aplicăm potrivit și cu bună judecată.

Cetitorii noștri să nu uite a recomanda și răspândi printre intelectuali valoroasele cărți publicate la Sibiu, cum e *Ortodoxia* de S. Bulgakoff, *Ținărurile, fie îți zic, scoală-te* de prof. Făgărășianu, apoi excelenta revistă pentru familia *Viața Ilustrată*, publicată de păr. N. Colan. Pentru popor se recomandă: *Lumina Satelor* și *Oastea Domnului* de păr. I. Trifa.

roși fața pământului! strigă în glasul truției căpetenia paznicilor.

Temnițerii își împletiră așa, mai departe firul poveștilor învrâstate cu ocară, iar robul cel sfânt își storcea mai departe simțirile inimii sale în potirul rugăciunii, până-l năpădiră sudorile, până-i sleiră puterile. Atunci spre ziuă așipi. În visul lui fugar i se arată ierarhul dela Mira Lichiei, strălucitor ca îngerul luminei și-i grăi cu bunătate :

— Nu te teme, Iosife! Celce prigonea cu vrăsmășie mare sufletul tău, nu mai este! Ridică-te, pentrucă ești mântuit!

Cuvintele sfântului înveșmântat în luminoase odăjdii arhieresti, îl treziră. Robul își deschise ochii și căuta mirat în jurul său. Lanțurile dela grumazi și dela picioare erau deslegate și zăceau lângă zidul mucegăit. Ușa grăa era deschisă și pe prag îngenunchiau în suspine temnițerii. Privirile lor s'aplecău spre pământ, iar gurile se întreceau a spune :

— Iartă-ne, pe noi păcătoșii, o sfinte Iosife, căci n'am știut ce am grăit!

— Dar, ce-i cu voi, oameni ai stăpânirii?

— Iartă-ne, sfinte Iosife!...

— Ce minune văd ochii mei?

— Minunea sfântului Nicolae!

— În ce fel?

— Ți-a ascultat rugăciunea și te-a mântuit!

— Cum?

— Astă noapte a fost ucis împăratul Leon Armeanul, și urmașul său Mihail al II-lea trimis-a îndată poruncă tare, din Bizanț, să-ți desnodăm legăturile, să-ți deschidem ușile, să pleci în voie către casă. Dar, înainte de plecare binecuvântă-ne și iartă-ne pe noi păcătoșii!...

— Domnul să vă binecuvinteze și să vă ierte, frații mei și haideți să cântăm acum cu toții și n'astă temniță cântarea îngerească, de laudă, dela Vitteem:

«Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu»!...

A. Nanu

Dela oficiul poștal. Cu începere del 23 Decemvrie 1934, până la 9 Ianuar 1935 inclusiv, se primesc telegrame interne cu text de felicitări, cu reducere de 50 la sută din taxele obișnuite a telegramelor fără a se încasa taxa de sărbătoare și de noapte atât pentru telegrame loco, cât și pentru telegramele adresate în alte localități. În schimb se va lua pentru fiecare telegramă deosebit de taxele reduse 2 Lei taxa de înregistrare și 2 Lei taxa timbrului de aviație și nu se aplică minimum de taxare.

Criza spirituală modernă și cauzele ei

[5]

de Dr. N. Balcă

[Sfârșit]

Criza democrației a început de mult. Fundamentală pe credința în libertatea eului omenească și pe iluzia omului liber, democrația a făcut ca indivizii cu aceleași interese să se unească în partide între cari s'a început o luptă pe viață și moarte pentru acapărarea puterii în stat, pentru a-și putea satisface egoismul și interesul în virtutea cărora ele sau constituie. De aici luptele ucigătoare și pustiitoare cari umplu viața popoarelor moderne. Deaceia democrația se află astăzi în fața falimentului ei total, într'o tragică neputință, care-i anunță sfârșitul, din cauză că ea n'are „nimic organic, nimic durabil, nimic din spiritul veciniceii”.³⁴ Libertatea despre care ea vorbește atât de amăgitor, nu este altceva decât indiferențismul cel mai cras față de valorile etice și etnice ale omului, față de adevăr și minciună și față de Dumnezeu. Democrația moare în cele mai grozave chinuri, pentrucă rădăcinile ei nu se înfig în nebănuitele și tănuitele adâncuri ale comunității omenești, ale etnicului, ale poporului, a cărui formă de viață pretinde

³⁴ Berdjajev, Das neue Mittelalter, pag. 112.

că este, și pentru că ea nu-și trage seva hrănitore din vecinic, ci numai din lumea colbului și-a efemerului. Statul democrat se năruiește în abis și în haos, tocmai pentru că el nu este în slujba lui Dumnezeu ci în slujba omului.

Intregul sistem economic capitalist este un copil al aceluiaș liberalism desfrânat. El nu putea să ia naștere decât într'un stat fundamental pe-o societate — și nici odată într'un stat al cărui temel este comunitatea — în care libertatea eului omenească de-a se împărtăși de bunuri materiale e ridicată la rangul de dogmă, în care individul „a întors cu totul spatele cerului, pentru a se putea dărui în întregime colbului”.³⁵ Acest sistem este urmarea secularizării vieții economice și-a negării hegemoniei spiritului asupra materiei. Economia veacului nostru a pierdut ori ce centru spiritual. Deaceia mamonișmul a devenit idolul acestui veac. Toată energia omului este îndreptată în exterior, și de aceea ori ce simbol sfânt a dispărut din viață. Locul Bisericii lui Hristos l-a luat bursa. Omul secolului al XX-lea nu mai are nici o țintă pe firmamentul nemărginitului albastru al cerului care să-i fie stea călăuzitoare a vieții lui, nici o nădejde mare pentru care să lupte și să moară, ci el se colbuește în micimea și

³⁵ Berdjajev, op. cit. pag. 33.

Dumnezeul Păcii

Tu ești Impăratul păcii și Mântuitorul sufletelor noastre și Ție slavă înălțăm..., acum și în vecii veciei.

Dumnezeul creștin este un Dumnezeu al păcii și al iubirii.

Profețiile Vechiului Testament, anunțând pe Mesia, îl numesc Domn și Stăpân al păcii, iar țara Lui o califică de împărăție a păcii, în care va governa dreptatea și adevărul. La Nașterea Lui îngerii cântă imnul păcii, arătând prin aceasta că întruparea Lui ne aduce o solie de pace.

În sfânta sa Evanghelie, Mesia Mântuitorul predică împăcarea cu Dumnezeu și pacea cu oamenii. Dela fericiri, între cari găsim una și pentru făcătorii de pace, până la Înălțare, găsim în gura Lui adeseori cuvântul „pace”. A îndemnat la pace: „Fiți pe pace unii cu alții” (Marcu 9, 50) și a lăsat pacea ca un ideal și un privilegiu al învățăceilor săi: „Pace vă las vouă, pacea mea o dau vouă!” (Ioan 14, 27). Salutul Lui obișnuit era «Pace vouă!» Insaș Răstignirea Lui a fost o jertfă pentru pace. Trupul Său pe cruce este o ofrandă divină, adusă pe altarul păcii.

Nu mai puțin sfântul apostol Pavel preamărește pacea, pe care o identifică cu Mântuitorul: „El este pacea noastră” (Efes. 2, 14), iar mântuirea o condiționează de trăirea în bună pace. „Căutați pacea cu toată lumea și sfințenia, fără de care nimenea nu va vedea pe Domnul” (Evrei 12, 14).

Cântarea canonului de Crăciun încă arată că Isus Hristos s'a coborât pe pământ din Dumnezeu păcii, pentru a vesti oamenilor fericirea păcii: „Dumnezeu fiind păcii, Tată îndurător, pe Ingerul sfatului Tău cel mare, dăruindu-ne pace, l-ai trimis nouă...” (Peasna 5 Irmos).

În consecință creștinismul este o religie a păcii, religia prin excelență a păcii, singura religie care reprezintă o doctrină a păcii. Pe cât este de incompatibil creștinismul cu războiul, pe atât de mare este afinitatea dintre pace și iubirea creștină. Unde este iubire, nu se pot cuibări porniri războinice sau revoluționare. Unde este pace, acolo tronează Dumnezeul dragostei. În schimb, unde lipsește Duhul Dumnezeului creștin, acolo sunt posibile toate crimele, toate conspirațiile și înarmările de război.

Peste vuetul războinic al oamenilor militaristi și deasupra sgomotului surd ce se aude din atelierile în care

se pregătește cu zor înarmarea popoarelor, se plimbă și se soptește cuvântul Dumnezeului nostru: „Pace vouă!” Douăzeci de veacuri au auzit oamenii solia aceasta și se pare că nici astăzi nu sânt pătrunși de adevărul ei, cu toate că războiul este un prea slab factor de progres, în raport cu consecințele lui nenorocite: vieți sfărțate, căsnicii nefericite, trupuri mutilate, copii orfani, femei văduve, schilozi nenorociți pe toată viața, gospodării, sate și ținuturi întregi distruse, oameni sălbătăciți și morăvuri striccate; în locul virtuților biblice și cetățenești, vițiu; în locul bunăstării, sărăcia, ș. a. m. d. Cine ar putea descrie toate grozăviile războiului, și mai ales cine ar putea răspundea sângerelor vărsate, pagubele și toate urmările lui morale și materiale!... Nebun și criminal este acela care încearcă să surpe temeliile păcii, sau acela care lucrează la deslănțuirea patimilor războinice ale oamenilor.

Pacea este taina fericirii. Pacea în suflet, pacea în casă, pacea în țară și pacea la hotare. Aceasta aduce fericirea și prosperarea. „Unde intră cearta în casă, de-acolo norocul iese”, spune o veche zicală românească. Și are dreptate, ca și cântătorul de psalmi când a mărturisit că nimic nu este mai plăcut și mai frumos, decât a locui frații împreună.

Despre adevărul păcii se cuvine să dea mărturie în primul rând popoarele creștine, care adoră un Dumnezeu al păcii și al dragostei. Tot dela popoarele creștine trebuie să se ridice un energic strigăt pentru pace și un front al păcii, pentru apărarea și biruința ei. Un glas să se audă: Cerem pace în numele lui Isus Hristos, Dumnezeul păcii! Vrem pace în conformitate cu virtuțile morale ale Evangheliei creștine!

Când acest glas dorit se va auzi și când pacea sufletească va găsi cuib în inimile oamenilor, atunci făgăduința fericirilor biblice se va împlini și oamenii vor trăi adevărate vremuri mesianice.

Până atunci Biserica și împreună cu ea noi toți nu vom înceta să ne rugăm din tot sufletul pentru pacea a toată lumea, ca Duhul Vifileemului să umple inimile tuturor de bucuria păcii, care este în Dumnezeu prin Isus Hristos Domnul Păcii. Ilarion V. Felea

țărâna pământului. Toată organizația economică a statelor liberal-democrate este clădită pe folosul individual și pe egoismul eului omenesc. De aceea consecința acestui individualism egoist este criza economică în care se sbuciumă omul modern și din care nu există nici o altă posibilitate de ieșire decât sacrificând egoismul individual în folosul comunității.

Această rațiune luciferică, care a creat liberalismul, a născut de asemenea și credința în materie. Credința în materie și'n stăpânirea ei absolută prin omul rațional, a adus pe departe la depărtarea omului de izvorul irațional al vieții, pe de altă parte la tehnica de astăzi de care noi suntem așa de mândri. Intellectualizarea omului până la osificare a avut drept urmare mecanizarea și tehnicizarea vieții. „Minuni ale tehnicii transporta pe om fără nici o oboseală dela oraș la oraș, dela o țară la alta, pe unde fermecate își trimet cuvintele lor peste mări și continente până în cele mai îndepărtate colțuri ale pământului, cu toate acestea oamenii se simt tot mai singuri, trăesc tot mai străin unul de altul și viața lor a devenit, în mijlocul atâtor bogății ale tehnicii, goală și lipsită de orice sens”,³⁷ căci mașina a omorât sufletul omului. „Mașina,

tehnică și puterea pe care acesta o aduce cu sine, creează himere și fantome cari conduc viața omului la ficțiuni deșteptând impresia celor mai înalte realități.”³⁷ Minunea tehnice este o dovadă a puterii inventive și născocitoare a omului. Mister după mister a fost lămurit de geniul cercetător. Spațiul a fost nespuse de mult lărgit și puteri nebănuite ale naturii au fost puse în serviciul omului. Insaș omul n'a știut să rămână stăpân al creației lui; de aceea mașina a pus stăpânire pe el, făcându-l sclav al ei, mecanizându-i viața și omorându-i sufletul. „Tehnica a devenit scop și omul mijloc”.³⁸ Lucrul omului a pierdut sub sclavia mașinii, orice sens metafizic. „De aceea problema tehnice este o problemă spirituală, o problemă care privește destinul și atitudinea lui față de Dumnezeu”.³⁹ Lucrul omului Evului mediu era purtat de un sens adânc metafizic. Se simte acest fapt sub cupolele domurilor, clădite în acest veac, inspirate de dragostea și dorul omului după supra-natural. Tehnica a făcut ca să dispară orice sens din lucrul și faptele omului. Ea a lărgit prăpastia dintre om și Dumnezeu raționalizând și organizând viața până la absurd,

³⁷ Berdjajew, Die geistige Situation der modernen Welt, în rev. „Die Tatwelt”, pag. 175.

³⁸ Berdjajew, op. cit. pag. 175.

³⁹ Berdjajew, op. cit. pag. 177.

Cum văd unii literați pe Isus

Nu va fi vorba în cele următoare de antologia scrisului religios la noi, la români, ci cu totul de altceva. Urmărim, cu drag, strălucitele plăsmuiri și înfapturi literare ale unui Galaction, Crainic, Pillat și ale altora, nimbate toate de aureola de psalm și urcăm, citindu-le, tot mai aproape de divinitate. Inspirația spiritualistă și motivele aproape sau pur creștine, ung fruntea acestor magi cu mirul credinței trăite, a credinții în Dumnezeu, singura generatoare de energii. Nu despre acest fel de literați se va rosti modestia noastră, ci despre câțiva cari nu cred în istoricitatea Fiului lui Dumnezeu devenit om și cari socot că ar putea explica psihologic toată ființa transemprică a vieții în Dumnezeu și întreagă soarta creștinismului în timp de aproape 2000 de ani.

E vorba de unii ca F. Aderca și alții la fel, cari, fie că sânt din seminția iudaică, deci streini de sufletul românesc, fie că au adoptat o ideologie streină de noi, se erijează în indrumători ai neamului nostru și formatori ai mentalității care ne trebuie. Aproape toată presa din Sărindar și din alte centre instreinate întră tot în această categorie.

Iată de pildă: F. Aderca. Literat cu reputație, dupăcum se susține, acest scriitor încearcă, în cartea lui recent apărută: „Oameni excepționali” (Editura „Vremea” 1934, București, 315 pg. 80 Lei) să dea el lui Isus adevăratele contururi, deoarece zice că „imaginația fierbinte a apostolului Paul, adevăratul autor al credinții și bisericii creștine”, precum și „biografia cu fond de legendă a vieții lui Isus (Evangheliile!) așa cum a statonit-o tradiția, au făcut din Isus un Christ, o transfigurare divină”. „Dinamismul cristologic a creat, cu veacurile, o realitate fantastică, uriașă — realitate spirituală — iar neînsemnata realitate istorică s'a șters până la iluzie”, declamă ritoș (pag. 169) acest filosof al culturii, cum l-a numit cineva. Și aceasta pentru că „documente de valoare absolută care să mărturisească de existența lui Isus n'avem” (pg. 167). Pentru acest acerb critic și profund cugetător (!), referatele scriitorilor contemporani cu Isus (Tacit, Suetoniu, Plinius minor, Mara, Cels, Filo, Iosif Flaviu, Actele lui Pilat...) constituie „un neant documentar” (168) iar referatele necrotestamentare n'au putere absolută de argumentare, — încât în starea de azi a documentelor e mai lesne să dovedești că Isus n'a trăit” (171).

Frumoasă concluzie! Cel mai tipic reprezentant al protestantismului exagerat, A. Harnack, care a scrutat cu micală toată acele referate despre Isus, n'a putut formula o astfel de concluzie. Patriarhalul critic istoric care a fost Renan, par'că nici el n'ar fi scris așa ceva. Dar iată că literatul nostru, sub influența ateistilor Couchon și Guignebert dela Sorobna, e în stare să ignoreze orice putere de convingere și să nu mai acorde credit referatelor profane și biblice despre viața personală a Fiului lui Dumnezeu devenit om. Filosoful abstract, dar care scrie o serie de vieți romanțate (Mussolini, Stalin, Hitler, Kemal-

Pașa...) vrea înlăturarea oricărui istorism legat de persoana lui Isus. De aceea el și zice că „pentru a ajunge cât mai aproape realitatea prețioasă a ceea ce a fost Isus ca trup și suflet, trebuie să înlăturăm una câte una, toate legendele scumpe inimii noastre, toată biografia lui cu care am crescut din frageda copilărie”. Ascultați motivarea:

„Căci Isus nu s'a născut în Nazaret, nici în Betlehem, iar legenda cu magi și stele (— adevărită și urmărită punct de punct de știința astronomică mai nouă —) trebuie lăsată numai pe seama copiilor adunați în jurul pomului de Crăciun”. „Data nașterii, concepția virginală a Mariei, precum și genealogia din David sunt numai pioase contribuții cristologice, isvorâte din necesitatea de a da lui Isus un substrat mesianic” (173—174). „Isus (care a avut frați și surori) a fost doar un profet în sensul că a avut inspirație personală și un simț proaspăt al realității înconjurătoare”. „Și cunoștea oamenii admirabili și în marginea mării lui profetii, a speranței și a noirii, da sfaturi într'adevăr surprinzătoare”. „Astfel și minunile din Evanghelie sunt iscodite de aceleași necesități cristologice în cea mai mare parte, iar restul sunt posibile și azi”, (175—6).

„Isus nu și-a zis nicicând „Fiul lui Dumnezeu”, nici „Mesia”, ci doar „slujitorul lui Dumnezeu”, căci mentalitatea iudaică a Vechiului Testament nici nu i-a permis asta în activitatea-i de abia 3 săptămâni, iar nu 3 ani, (!). Dealtfel „și istoria patimilor e o pură invenție plină de contradicții, ca și epizodele crucificării” (178—9). Chiar moartea lui răscumpărătoare pe cum și învierea din morți și cu ea înnoirea fapturii, sunt pentru F. Aderca născociri pioase. Ceeace e esențial, după dsa, în opera lui Isus e ideea unei reinoviri și a unei speranțe în mai bine, idee pe care a fost în stare s'o lase în sufletul discipolilor săi, cari, „nesățioși după învățătura și speranța lui de iubire, l-au creat din nou, l-au văzut, în vreme ce trupul sărmanului rabi putrezea în groapa comună a supliciaților” (pg. 182—3). „De-ai a creat apoi de-andară-telea, tradiția învierii lui Isus — de vreme ce a fost văzut! — a divinității lui și apoi a tuturor legendelor care au preschimbât în glorie divină scenele oribile ale arestării, judecății, biciuirii și crucificării” (183).

Nu mai continuăm a cită exhibițiile halucinante ale acestui jidov batjocoritor, care pune pe Isus alături de Wagner, Hitler, Eminescu (în ascendența căruia nu găsește decât siliism patologic), Stalin, Ford, Tolstol, Wilson, Briand, Kemal-Pașa sau chiar alături de isterica dansatoare Isadora Duncan și de pantofarul Bata etc. — în galeria „oamenilor excepționali”. Aderca este în domeniul acesta un indezirabil obraznic, în stare să întreacă vechile ineptii ale teoriei mitice a lui Semler și Drews, a celor din Tübingen, a raționalistilor extremi și a istoric-criticilor Renan și Sabatier. În suficiența lui semidocță și temerară, combină din toți câte ceva, fără să știe, și le debitează ca produs personal, în stare să explice deplin problema ființei și originii creștinismului.

făcând prin aceasta imposibilă orice revelație a iraționalului în această viață. De aceea „omul vooiește să se regăsească pe sine... căci el nu mai are nici un sens de când servește numai mașinei. Mașina i-a furat sufletul. Tot ce trăim noi astăzi, nu este altceva decât lupta uriașe pentru salvarea omului, lupta sufletului cu mașina. Noi nu mai trăim, ci suntem trăiți. Noi ne mândrim că suntem stăpânii și maeștrii mașinii, dar răzbunarea ei ne-a înghițit.

Întrebarea este dacă nu se va întâmpla o minune, pentruca omul veacului acestuia lipsit de suflet, decăzut și îngropat, să învie iarăși”.⁴⁰

Temeiul existenței omenești a început să se clatine. Biserica și diferitele confesiuni mai dănuesc încă, însă în inima omului modern religia nu mai există decât ca o mângâiere în clipe de desnădejde și în impasurile grele ale vieții și nici decum ca energie a vieții. „În timp ce Biserica ca putere politică, este foarte influentă, se pare că credința religioasă a dispărut complet din inima individului”.⁴¹ Criza a pătruns și'n cuprinsurile Bisericii lui Hristos, din cauză că ea nu mai este corpul mistic al

⁴⁰ Herman Bahr, în cartea sa „Der Expressionismus” cit. după Leisegang, Deutsche Phil. in 20 Jahrhundert, Hirth, Breslau, 1928.

⁴¹ Jaspers, Die geistige Situation der Zeit, pag. 125.

Intemeietorului ei sfânt, ci a devenit o simplă instituție lumească, în care tradiția nu mai are nici un sens, și fără de nici o autorizație, prin faptul că ea a încheiat compromisiuri cu puterile colbului. Poporul mai ține ține încă o legătură slabă cu Biserica, dar intelectuali sunt complet indiferenți față de ea. De un dinamism religios-bisericesc care să miște și să formeze viața omului, nu mai poate fi vorba. Omul modern, îmbăt de efemerele succese ale intelectului său, combatte religia și Biserica cu toate mijloacele. De unde la începutul așa zisului veac al luminii, Biserica era atacată numai de corifeii unei științe trufașe și rău înțelese, ura împotriva dumnezeieștei instituții a pătruns până în cele mai adânci pături ale poporului. Aceasta nu se întâmplă numai în Rusia, unde puternicii zilei nu se dau înapoi dela nici un mijloc de-a nimici orice sentiment religios în sufletul poporului, ci aproape în toate statele fundamentate pe iluzia liberalismului democratic și-al indiferentismului religios se caută a se înlocui instrucția religioasă creștină cu morală filozofică, propagându-se o școală în care religia să fie predată facultativ. Astăzi mai mult ca oricând religia, Biserica și educația religioasă sunt respinse pe cele din urmă poziții de apărare, de aceea este așa de mare tragicul și desorientarea, desnădejdea

E o sfidare sfruntată pe care ni-o servește acest neo-sionist în tot ce avem noi mai stânt: întruparea Fiului lui Dumnezeu. El continuă peste veacuri același glas cinic de discreditare a religiei creștine și a lui Hristos cum a făcut-o primii iudei combatuți de apologeții creștini. Încât și în cazul de față avem de a face tot cu o „mustă” de lupta a iudeilor contra lui Hristos, luptă care operează totdeauna cam cu aceleași argumente (descalificare și calomni), deși uneori — cazul acesta — sub altă mască.

Combaterea unor astfel de pretinse filosofii, care vreau să spiritualizeze și să volatilizeze creștinismul de orice haină istorică, nu e grea. E atât de absurdă această filosofie, încât repugnă și bunului simț, care știe și înțelege adânc taina a creștinismului: întruparea lui Hristos pentru înmăntarea lumii și a omului. Faptele și evenimentele istorice din viața Mântuitorului sunt dovedite și crezute de toți oamenii de știință serioasă și numai cei măsluiți pe dinafară cu știința veacului pot deveni atât de indezirabili în ale teologiei și atei exaltați în stare s'arunce cu barda 'n Dumnezeu.

Să luăm numai evenimentele legate de nașterea Domnului. Ei bine, știința a dovedit până la cele mai mici amănunte referatele evanghelice în legătură de pildă cu steaua ce a călăuzit pe magi la Betlehem. Învățul Gehrhardt s'a ocupat 6 ani în șir cu această problemă și a ajuns în cele din urmă să confirme întru toate existența acestei stele. Iar despre cei trei magi, cari reprezintă închinarea a tot ce are omenirea mai frumos și mai bogat realizat în fața divinității, învățul englez Edgar Wallace a ajuns să se încredințeze că de fapt au existat și au venit să se închine minunii din Vifleem. Iar despre celelalte toate epizoade, ale nașterii, s'au aflat o mulțime de referate aproape contemporane și o și mai mare mulțime de legende, cari toate confirmă adevărul susținut de Evanghelii.

Nu putea veni pentru omenire o mântuire numai așa cum crede d. Aderca, făcând abstracție de incorporarea istorică a lui Isus și prin el a omenirii celei noi și punând accentul doar pe învățătura lui de iubire și speranță. Acesta este cel mai perfect mod în care Dumnezeu a conceput mântuirea omenirii, admițând că El lucrează doar conform atotînțelepciunii sale, — ca să dam și un argument rațional susținerii noastre. Trebuia însuși Dumnezeu să îmbrace haina noastră trecătoare ca să ne ridice din nou la frumusețea cea veșnică a făptuirii. Trebuia ca el însuși să se facă om ca pe noi să ne ducă la Dumnezeu.

Dar d. Aderca nu vrea să priceapă lucrul acesta, pentru că dânsul nu crede în divinitatea persoanei lui Isus. *„Dsa vede în Isus numai «un om excepțional», un geniu dacă vreți, dar nimic mai mult. La această afirmație nu putem răspunde altceva decât că vorbește cu idei preconcepționale (talmudice) și că nu vrea să se convingă de adevărata viață supranaturală și „excepțională” pe care a instaurat-o cu adevărat. Dsa n'a observat dospirea acestui aluat de viață nouă de lungul istoriei omenirii și a neamului nostru? Nu-l impresionează deloc convertirea crescândă a omenirii păgâne la creștinism?”*

și imoralitatea în care se sbat generațiile veacului nostru.

Dacă căutam mai departe, după cauzele crizei spirituale, vom găsi că încă una din aceste cauze este marea influență a naturalismului. Științele naturale cu impunătorul lor progres în cunoașterea și stăpânirea legilor naturii au făcut ca gândirea omului să fie nespuse de trufașe. În locul credinței în revelația lui Dumnezeu în Isus Hristos, ca o minune a iubirii lui Dumnezeu pentru mântuirea omului căzut în păcat, a intrat calculul rece și simțul practic, cari au pus în locul lumii create și purtate de Dumnezeu pe aceea în care domnește atotputernica lege a causalității. Urmarea a fost că minunea — „des Glaubens liebste Kind”, — și misterul au dispărut din lume. Știința pozitivă a conceput o lume în care religia și-a pierdut orice drept la existență, lumea creată de spiritul omului. Știința trufașe a naturii a făcut pe om să creadă în iluzia atotputerniciei spiritului său și că e de ajuns să se încreadă în puterea lui de invenție, pentru a învinge toate piedicile ce-i stau în cale și pentru a putea să guste norocul suprem al vieții. Vecinicul, supranaturalul, supratemporalul, valorile eterne, așa cum le propovăduia religia, nu mai însemnează nimic, și asta din cauza amințității mai sus; religia nu mai este pentru pozitivistul im-

Nici frenezia martirajului cu care se dau misionarii de ieri și de totdeauna? Ori s'ar putea ca o întreagă omenire să stea tot în rătăcire de a crede că nu Fiul lui Dumnezeu a întemeiat cu adevărat prin jertfa lui nevinovată religia creștină, ci că sufletul apostolilor a creat doar „de-andărătelea” această minune de concepție armonică, numită creștinism? Misterul spiritualizării lumii și al păstrării providențiale a sufletului nealterat al neamului nostru — mister care verifică atât de desul contact ce se

stabilește, după Isus, între pământ și cer — nu înțelegem cum a scăpat unui suflet deschis (dacă nu cumva acela e închis) la evenimentele din viața lumii?

Căci adevărata știință, ori artă, ori literatură, tot la existența unui Dumnezeu intrupat se duce. Încât în cele din urmă tot ajungi să mărturisești ca prorocul: „Azi cerul și pământul s'au îmbrățișat, căci Hristos trup a luat”.

T. Bodogae

Probleme, fapte, comentarii

G. MOROIANU, Les luttes des Roumains Transylvains pour la liberté et l'opinion européenne. Episodes et souvenirs. Paris. Gamber, 1933, 284 p. Prețul 30 franci.

Cartea aceasta a dlui prof. Gh. Moroianu, rectorul Academiei de înalte studii comerciale și industriale «Regele Carol al II-lea», Cluj, este ediția franceză a volumului românesc publicat de același autor în anul 1929 cu ocazia aniversării de zece ani a uniunii Ardealului, și a celorlalte provincii românești ale vechii Ungarii, cu România.

Din recensivile apărute în presa română și străină, se poate constata că opinia publică, atât română cât și franceză și cehoslovacă, a salutat călduros publicarea dlui profesor Gh. Moroianu, cu bogatul său material documentar privitor la trecutul și situația românilor din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș.

Autorul este cunoscut ca unul dintre fruntașii ardeleni, care a participat și înainte de război la luptele culturale și naționale românești împotriva opresorilor milenari. Și este, în mare parte, meritul scrisului său, dacă adresându-se către țările Apusului a izbutit să deștepte, în opinia publică europeană, interes și simpatii pentru suferințele românilor din Transilvania și pentru eroicele lor strădănuțe întru a dobândi libertatea, nealterarea și unitatea națională.

În expunerea limpede și atrăgătoare, cartea despre luptele românilor ardeleni a dlui Moroianu se prezintă deplin obiectiv, nu exagerează nici meritele, nici păcatele unuia sau ale altuia. E, în adevăr, plăcere s'o citești.

Din viață și pentru viață. — De câteori se apropie sărbătorile, să încercăm a ne apropia și noi de ele, căci acestea sunt atâtea prilejuri de a ne smulge din vârtejul grijilor pământ-

și credința într'un imperiu, care nu e din această lume nu mai are nimic ce căuta. Omul crede numai în sine și rațiunea sa, prin care el nădăjduia că va deslega ultimul mister al lumii, și pentru că până acum nu i-a reușit să facă acest lucru, el a început să se îndoiască și de rațiune, intensificând astfel tragicul crizei în care el se află până în nemărginit.

⁴² Dr. Nic. Balcă, Problema existenței omenesti în gândirea modernă, care va apare în curând.

tești în care suntem cufundați și a ne face părtași de darurile Dumnezeesti. Momentele din preajma unui praznic să fie mai înălțătoare și mai senine ca de obicei, în palate și bordeie deopotrivă.

Acum conștiința oricui să fie mai trează ca totdeauna, căci se simte legătura între om și Dumnezeu mai vie decât ori și care altă zi.

Spre acest scop să ne curățăm sufletul de păcate prin sf. taină a pocăinții și a Euharistiei, așa cum își curățeste și vâruește omul casa în preajma sărbătorilor și numai astfel pregătit așteaptă sfințirea ei pe care o face preotul în ajunul de „Bobotează”.

E știut că în vremurile de acum oamenii s'au cam îndepărtat de biserică și de Dumnezeu, deaceia e foarte potrivit ca la ei acasă să le duci pe Dumnezeu.

Din practica de până acum am putut observa cu câtă bucurie așteaptă oamenii o slujbă acasă la ei. Pentru aceasta dau aci cazul generalizat în câteva parohii cu „sfeștania acasă” ce se face la începutul fiecărui an. Așa sta și-o fac oamenii încredințați că le merge mai bine în noul an, având belșug atât în cele cerești, cât și în cele pământești. Sfeștania acasă e considerată de creștini ca actual cel mai sfânt. Sfințenia ei o bazează pe faptul că la sfârșitul ritualului preotul sigilează pereții casei, — de regulă unul — cel dela răsărit, iar alții cer să li-l pui pe toți patru pereți dela casă conform celor patru părți ale lumii. — În casa care poartă pecetea biruinței, nu se va mai putea încuibă diavolul, căci e înarmată. În fața crucii desemnată cu lumină de ceară curată pe peretele dela răsărit și împrejmuată de icoane sfinte se roagă mama ingenunchiată cu copilașii săi. Acolo, ca în fața sfântului altar, rostesc rugăciuni fierbinți cătră

și credința într'un imperiu, care nu e din această lume nu mai are nimic ce căuta. Omul crede numai în sine și rațiunea sa, prin care el nădăjduia că va deslega ultimul mister al lumii, și pentru că până acum nu i-a reușit să facă acest lucru, el a început să se îndoiască și de rațiune, intensificând astfel tragicul crizei în care el se află până în nemărginit.

Un sentiment de nedescris face ca omul veacului nostru să fie nespuse de chinuit de groaza prăvălirii în abis. „O frică nemaivăzută este înspăimântătorul însoțitor al omului modern”.⁴³ Ori unde privește el, nicăieri nu vede o perspectivă mai senină. Totul s'a năruit în fața scepticilor săi ochi. Poate că sfârșitul său s'a apropiat și că nici o scăpare nu mai este posibilă, trebuind să ne prăvălim în prăpastia deschisă înaintea noastră? Sau să nu ne încredințăm în glasul profeților ce ne vestesc apusul lumii noastre moderne? Noi n'avem nici un motiv să fim prea optimiști. Desnădejdea și haosul în care trăim noi, sunt nespuse de mari și energiile nimicitoare ale minciunii și ale trufiei omenesti au pătruns adânc în viață. De aceea se pune întrebarea chinuitoare: dacă mai este posibil ca omul acestui veac,

⁴³ Jaspers, „Die gestige Situation der Zeit”, pag. 557.

Isus Hristos și „Maica Precesta”. Acest mijloc de întărire a credinței îl recomandăm tuturor fraților întru Hristos, fiind potrivit la începutul fiecărui an nou cu prilejul „Jordanului”.

Preotul Aurel Străuf

În șirul manifestațiilor antirevizioniste, ce se țin în mijlocul unei generale însuflețiri în toate centrele însemnate ale țării, se remarcă pe lângă adunarea dela Cluj (unde președintele Ligii dl Stelian Popescu, a rostit o strălucită conferință) marea adunare din istorica cetate a Timișoarei ținută în 16 l. c., când zeci de mii de bănățeni, țărani și cărturari, și-au spus cuvântul hotărât, că sânt gata la suprema jertfă în fața primejdiei revizioniste ale agitatorilor de dincolo de Tisa.

În moțiunea — care va fi predată prin o delegație Suveranului, guvernului și președintelui Ligii antirevizioniste române, — se fac și următoarele constataări:

Ordinele religioase catolice din Banat și Transilvania sânt aproape în totalitatea lor organizații ungurești iredentiste. Printre membrii lor se găsesc nenumărați cetățeni străini, cari ne spionează și ne tradează la fiecare pas. Denunțăm în special ordinul piariștilor și ordinul minoriștilor, cari sânt conduse în cel mai intransigent spirit șovinist și cari sânt în cea mai strânsă legătură cu Budapesta, de unde și împrumută directivele. Aceste ordine călugărești își întemeiază întreaga lor existență și activitate pe documente false și pe formule secrete dintre cele mai periculoase.

Liceul zis piarist din Timișoara este un focar de antiromânism, care sfidează fără întrerupere, de 15 ani de zile, suveranitatea națională a statului român. Deși justiția țării, prin decizii definitive, a atribuit acest liceu orașului Timișoara, și deși acesta l-a oferit Statului român, călugării veniți din Ungaria, cu însărcinarea de a menține aici spiritul de revanșă, continuă să lucreze mai departe.

Dieceza rom. cat. de Oradea stă sub patronajul sfântului Ladislau regele Ungariei, iar diecezele de Satu-Mare și Alba-Iulia sub patronajul sf. Ștefan, regele Ungariei. Dieceza catolică din Timișoara stă sub patronajul aceluiași sfânt ungar, care este patronul diecezei vechi din Ungaria.

Acțiunea revizionistă maghiară nu este susținută numai de Budapesta, ci și de Roma. Roma catolică a devenit, dela 1919 încoace, centrul de unde se conduce, sistematic și stăruiător, propaganda revizionistă maghiară pe întreg rotogolul pământului. Oficiile Sfântului Scaun sânt

care s'a desobișnuit de-a mai avea vr'o venerație și vr'un respect față de-o autoritate exterioră lui, va recunoaște iarăș pe Dumnezeu ca domn al lui? Răspunsul pozitiv la această întrebare fac ținta și scopul vieții acelor cari n'au pierdut orice nădejde, ci au siguranța „că noi nu suntem părășiți, că în lume nu sunt active numai energiile naturale, bune s'au rele, ale omului, ci că și puterile supranaturale și supra omenesti, lucrează și ajută acelor cari se ostenesc pentru împărăția lui Hristos”.⁴⁴

Criza în care trăim noi este ceața de după o furtună puternică, dar ea este în același timp ceața creatoare a erei noul, sau cum zice E. Günther Gründel, ea este „der Morgenebel eines neuen Tages”. Este „răsăritul zilei a patra a creației omului apusean” și sbuciumările unui veac ce se sfârșeste, cari au încins întregul glob pământesc, sunt în același timp dururile nașterii unei noi epoci. Cu aceasta vom să simbolizăm apunerea epocii luciferice, cu tendința ei nefermă după libertatea eului omenesc, care a distrus toate legăturile și tot sensul supranatural al vieții. Lucifer a ademenit pe omul veacului nostru pe înălțimile trufiei, dându-i toate bogățiile pământului, numindu-l domn al universului, dar i-a furat în

⁴⁴ Berdjajew, op. cit, pag. 136.

pline de ungeri, cari sub haina inocentă de călugări, conduc politica mondială a României, decâteori numai vor, în sens revizionist maghiar, prezentând, în fața catolicismului mondial, România ca o țară schismatică, balcanică și bizantină, nevrednică de a fi menținută în hotarele ei de astăzi.

In fața acestor situațiuni care nu-și găsesc părechea în lumea întreagă, adunarea românilor bănățeni își ridică cu toată energia glasul de protest în fața țării, în fața lumii și în fața istoriei.

Monografiile istorice. — Sub titlul *Din trecutul Bănatului*, preotul Gheorghe Cotoșman, parohul ort. rom. din Jimbolea, eparhia Aradului, pregătește o lucrare despre zece comune și biserici din Bănat.

Au apărut până acum, în Timișoara (1934), primele trei cărți din lucrarea părintelui Gh. Cotoșman: I. Studiu introductiv de istorie național-bisericească; II. Comuna și bisericile din Sănnicolaul Mare, și III. Comuna și bisericile din Comloșul Mare și Lunga. (Prețul 50 Lei, de fiecare).

Monografiile acestea istorice ale smeritului muncitor în via Domnului conțin, pe lângă clișee grăitoare, date și fapte interesante și prețioase nu numai pentru preoți și alți intelectuali români din părțile bănățene, ci și pentru cetitorii din celelalte ținuturi ale țării.

Răscolitorul de arhive parohiale și de cărți vechi de ritual din bisericile noastre, preotul dela Jimbolea, unul dintre cei mai tineri și neobosiți cercetători de istorie național-bisericească, trebuie nu numai sprijinit în lucrările sale, ci și imitat prin cercetări de acelaș fel, în alte comune atât din Bănat, cât și din celelalte provincii ale pământului desrobuit din România nouă.

Recomandăm călduros preoții noștri, spre procurare și citire, monografiile amintite.

Educație potrivnică firii. — Se vorbește că se vor scoate din programul școlilor de fete, orele de gospodarie și lucru manual, adecă singurele materii cari corăspund chemării și trebuințelor de viață ale femeii.

Stăm și ne crucim de atâta neînțelegere. Și privim cu tot mai multă teamă viitorul pe care singuri îl întucăm din pricina zăpăcelii ce a pus stăpânire pe mințirea noastră.

Școala în care cresc fetele este astăzi o anomalie. Tot idealul acestei școli este să anuleze natura femeiască a fetelor, transformându-le în bărați. Conceptia democratic-individualistă care consideră pe toți indivizii identici ca atomii, nu vede nici profunda deosebire între

schimb sufletul. Trezit acum din cea mai ademenitoare și mincinoasă promisiune, a celui mai ispititor dintre toți diavoli, Faust a rupt pactul cu Lucifer. Acesta este sensul adânc al sbuciumului apocaliptic prin care trece veacul nostru.

Furtuna a început să lase din năprăsnicia ei și la orizont se arată binefăcătoarele raze ale soarelui. Nădejdi noi au început să incolțească în sufletul generațiilor tinere ale tuturor popoarelor. Desilusionarea omului de toate iluziile, cu care Lucifer îl amăgise, a început. Lumea clădită pe fundamentul trufiei idealismului humanist se năruie. Tot mai mult își face loc în gândirea și sufletul acestor generații părerea că o singură eșire există din impasul mare în care acestea se află: Evanghelia. Noi credem cu marele rus Berdiaev, că haosul în care acest veac se sbuciumă, nu este altceva decât sfârșitul tragic și falimentul total al iluziilor humaniste-idealiste, individualiste, liberaliste și democratice, și începutul unui timp nou în care Dumnezeu va deveni iarăș centrul vieții, al simțirii și-l gândirii omenității. Și zorile acestui veac, în care revelația religioasă va fecunda iarăș viața omului, ajutându-i să se regăsească pe drumul care duce la Biserica mântuitoare, au început să se arate. Noi credem că vom fi martori și convețitori ai veacului

bărbat și femeie. Toată mișcarea feminină contemporană se inspiră din această idee greșită: nu urmărește să promoveze și să apere de alterări specificul feminin, ci să facă din femeie cât mai mult bărbat. E mai degrabă mișcare masculinizantă. Toate frunțelele feministe strigă: femeia afară din cămin! Femeia în birou, în fabrică, umăr la umăr cu bărbatul! E ideea absurdă și nenorocită că numai munca și misiunea bărbătească e demnă de cinste, iar misiunea specific femeiască e ceva inferior și trebuie lăsat pe seama sclavilor.

Facerea și creșterea de copii, conducerea internă a gospodăriei, au devenit lucruri rușinoase pentru femeia modernă.

Iar școala nu face decât să întărească această aberațiune. Femeia trebuie să învețe mecanica, matematica, logica, geometria și celelalte studii abstracte, cari omoară în ea simțul firesc al plasticeității, al concretului, al relației sentimentale și iubitoare față de persoane și lucruri. Dacă o fată spune la școală că n'a învățat la fizică pentru că a trebuit să ajute mamei la bucătărie, cu siguranță capătă nesuficient, sădindu-i astfel ideea că fizica, logica și matematica sunt în deșelniciri superioare, iar bucătăria este una de disprețuit.

Efectele se văd de pe acum. Societatea simte că vermele disoluției a început să roadă la rădăcinile ei. Căci o societate e întărită sau destrămată de femeie. Azi femeia își omoară pruncul în pântecul pentru a nu fi reținută în casă de grija lor. Dacă-i naște, nu le are grijă. Creșterea și hrănirea lor e lăsată pe mâna servitoarei. Femeia cu educația care i se dă azi în școală naufragiază până la urmă în științificism steril sau hedonism gradat până la prostituția cinică.

Un curent de însăntătoșire a societății, de lichidare a ideilor microbiene, trebuie să-și fixeze în program și punctul: școlile de fete să fie specific organizate pentru natura și misiunea feminină care este aceea de-a fi păzitoare a căminului.

O mișcare religioasă în Iugoslavia. — În Iugoslavia s'a ivit acum câțiva ani o mișcare religioasă în poporul ortodox, care a mers tot crescând atât în extenziune cât și în adâncime. E așa numita mișcare „a rugătorilor” (bogomoljaj). Până acum ea s'a conturat prin sine, fără vre-un plan prestabilit, fără vreo directivă anumită.

În 29—30 Septembrie, însă, la congresul pe care l-a ținut în mănăstirea bosniacă din Tavna, cu participarea a mii de „rugători” veniți în procesiuni dela sute de kilometri sub conducerea preoților, s'au stabilit câteva jaloane de cari trebuie să țină seamă de aci înainte această mișcare. Ele sunt următoarele:

1. „Pentru frațiile rugătorilor să aibă succes și să-și poată ajunge scopul, congresul hotărăște ca într-o parohie să nu fie decât o singură frație și frațiile să-și țină întrunirile lor pentru rugăciune în biserica parohială.

unui nou om, care rupând zapisul cu Lucifer, se va întoarce umil sub crucea lui Hristos. Noi credem într'un stat în care adevărul dumnezeiesc va fi realizat.

Din cele de mai sus putem trage concluzia, că criza actuală este o criză a omului apostat și întors cu totul dela Acela care l-a creat. Din clipă în clipă situația devine tot mai tragică, scufundarea în haos, apunerea culturii și dispariția vieții în non-sens devin tot mai iminente. Crize parțiale economice, financiare au cunoscut și alte timpuri; criza actuală este o criză la răspântia alor două veacuri. Ea nu este numai o criză culturală, ci o criză a omului. Cauzele ei sânt, după cum am arătat noi, trufia și nebuna încredere a omului în rațiunea sa, ruperea și negarea oricărei legături a omului cu supranaturalul, cu Dumnezeu și negarea legăturilor existențiale — date prin creație — ale omului cu semenii săi.

De acum salvarea acestui om nu este posibilă, decât prin o convertire a lui la Evanghelia mântuitoare. Numai în Hristos și prin Hristos mai poate fi omenirea veacului scăpată dela prăvălirea în abisul, în fața căreia ea se află. Numai pe Hristos se poate fundamenta o nouă orânduire a comunității omenesci. Din această constatare rezultă uriașă răspundere și greaua misiune a celor chemați să realizeze adevărul creștin în conștiința și inima omului acestui veac de apocalipsă.

Sărbările trebuie să se facă în modestie și cu pietate, pentru a servi de pildă oricărei case ortodoxe”.

2. „Pentru a se stăvili acțiunea sectară [a nazarenilor și a altora] congresul hotărăște că lucrări misionare nu pot îndeplini decât acele persoane cari au pentru aceasta legitimație dela arhierul eparhiei lor.

Când misionarul vine într-o parohie cu recomandaje de misionar, el e obligat să se anunțe parohului și să se legitimizeze, iar parohul îi dă aprobare în scris pentru lucrarea misionară în parohie. Dacă cineva, împotriva acestei hotărâri, va face lucrare misionară neautorizată, nu trebuie primit pentru că nu ascultă de Biserică, iar cine nu ascultă de Biserică, să-și fie ca un păgân și vameș [Mat. 18, 17]”.

3. „Orice frație e obligată să alege din mijlocul ei, în înțelegere cu parohul, un număr necesar de membri cari vor ajuta preotului și crâșnicului la păstrarea bisericii în stare de curățenie și la toată buna rânduială în biserică. Afară de aceasta va alege un număr îndestulător de membri cu auz și glas bun, cari vor avea să învețe cântările bisericesti, în deosebi pe cele liturgice și să cânte la orice slujbă dumnezeiască”.

4. „Frațiile și orice membru al lor au datoria sfântă să apere și să promoveze la orice ocazie interesele Bisericii ortodoxe. În deosebi au datoria să ajute din toate puterile la zidirea de biserică și la întemeierea de parohii acolo unde nu sunt și la îngrijirea cimiterelor”.

5. „Urmând unui frumos obicei creștinesc al înaintașilor, frația va prăznuți zilele pe cari le ține poporul și nu va ținea sărbători oprite. Va alergera la cerere în ajutorul săracilor, al văduvelor sărmame și al altor frați sărmani”.

Toate frațiile fac parte din Asociația generală cu sediul în mănăstirea Tavna, având ca președinte pe starețul mănăstirii, ca vicepreședinte pe un târgoveț din Beljina, un secretar și 6 membri, tot din „rugători”. [Glasnik, Nr. din Nov. 1934, pg. 550—551].

Invățătorii n'au lipsă de religie?
Aflăm că Ministerul Instrucțiunii a dispus ca în clasele IV, V, VI și VII dela școlile normale, religia să nu se mai predea decât o singură oră pe săptămână, cu toți elevii acestor clase adunați la un loc. Nu mai înțelegem nimic. De curând dl ministru al Instrucțiunii vorbea de importanța educației religioase și despre înființarea de capele în fiecare școală secundară. Iar acum? Printr'un simplu ordin, dat prin surprindere, religia e aproape scoasă din școala normală.

Tocmai din școala normală? Invățătorii sunt primii educatori ai viitoarelor generații, în majoritate țărănești. Ei sunt destinați să trăiască în mijlocul poporului ca îndrumători ai lui, ca susținători ai puterilor morale ale neamului. Nu ne putem închipui ce mult poate strica în mijlocul satelor invățătorii cari se compoartă cu indiferență și chiar cu dispreț față de religie. Și cum vom putea aștepta să se compoarte astfel, când vede în școlile normale că religiei nu i se acordă aproape nici o atenție. De conducători cu stimă și iubire față de tradițiile și puterile spirituale ale poporului au lipsă satele, nu de liber-cugetători. Biserica întreagă trebuie să protesteze într'un suflet contra acestei măsurii.

Călăuza istoriei bisericii române, de prof. Dr. Dumitru Stănescu, fost defensor eclisastic, București, tip. „Universul”, 1933. Un vol. de 132 p. Prețul 60 Lei.

Lucrarea dlui prof. D. Stănescu conține mai multe studii privitoare la creștinismul bisericii române și la rolul său în dezvoltarea noastră națională. Studiile, unele mai vechi, altele mai recente, cuprind și interesante observații și impresii din călătoriile prin munți și plaiuri românești, cum sunt: Trei

Scaunele, — cu Covasna și alte comune apropiate, ca Ghelînța, sat frumos cu veche biserică, odinioară ortodoxă, având inscripție și picturi prea însemnate, care s'au cercetat atât de învățați unguri, cât și români. Părerile lor, — între cari e și a prof. Silviu Dragomir, — sânt înșirate la sfârșitul lucrării dlui D. Stănescu, slujind ca probe despre credința, cultura și situația politică a poporului român din Ardeal în veacuri de mult apuse.

Pentru organul oficial uniet dela Oradea

Am aflat cu întârziere, că „Vestiturul”, organ al eparhiei române unite de Oradea, Anul X. (1934). Nr. 19 din 1 Oct. pag. 8 mă insultă trivial pentru activitatea mea de cercetător al trecutului.

Răspund:

Organele Eparhiei române unite de Oradea și redactorul ei, sunt poftiți să facă loc în proximus Nr. al acestui organ, acestor șire, cu provocare la îndatoririle ce rezultă din legea presei și să răspundă la următoarele întrebări:

1. Dacă episcopul S. Vulcan a avut dreptul să poarte războiul de exterminarea ortodoxiei de acum o sută de ani, pe ce se întemeiază îngrădirea, ce ni-o puneți, ca noi nici măcar să spunem, întemeiați pe dovezi istorice, aceea ce dănsul a făcut?

2. A spune despre cineva aceea ce dănsul a făcut, înseamnă a-i insulta memoria? A retăcea faptele slabe ale cuiva, e o datorie de — grațitudine? Ce confuzie de noțiuni! Ar trebui să vă jeneze faptele lui și nu studiul meu istoric!

3. Pe consilierii „ghituitiți” cu câte două-trei salarii din bugetul ministerului cultelor și inundații de țară cu broșuri... — între cari vreți să mă așezați — dați-i cu numele, pe față: cine sunt: și în special Vă solicit, să dovediți în chip onorabil: ce fel de alte salarii afară de unul voiu fi având eu personal, sub orice titlu, dela Ministerul Cultelor sau de ori unde?

4. Că am scris și public la adresa unații și a papistașilor „broșuri și cărți defăimătoare”? Vă întreb: pe care din multele mele studii le-ați combătut v'odata, în chip obiectiv și onorabil? Nici unul și nici odată! Ci, numai ați ignorat — la Oradea ca la Gherla, la Lugoj ca la Blaj — rezultatele studiilor mele, întemeiate în mare parte pe propriile Voastre isvoare și... păcate naționale! Iar acum, la urmă — așa aud — unul din episcopii uniești a dat ordin în dieceza sa: să nu se citească lucrările mele...

Ba, citiți-le și, mai ales, le combateti! Dar nu Vă mai ascundeți în dosul... zeflemii care desonorează mai ales pe ceice sunt obligați a grăi adevărul.

Arad, 2 Dec. 1934.

Gh. Ciuhandu

Nr. 10760 1934 Școl.

Concurs

Pentru complectarea postului al III-lea de învățătoare, înființat prin ordinul ministerial Nr. 213233 1934 la școala de aplicație a secției de fete dela școala normală ort. „Andrei Șaguna” din Sibiu se publică concurs.

Concursul se va ține la secția de fete a Școlii normale în 11 Ianuarie 1935 la ora 9 dimineața în conformitate cu dispunerile din Decisiunea On. Minister al Instrucțiunii Nr. 128506/1934 și va consta din: o probă scrisă cu subiect fixat de Minister, o probă orală — colocviu — din pedagogie în special și din celelalte materii de învățământ din programul școlii normale — și din o probă practică.

Invățătoarele, care doresc a participa la acest concurs, vor înainta cel mult până la 10 Ianuarie 1935 cerere către Direcțiunea școlii normale ort. „Andrei Șaguna” secția de fete în Sibiu, cu dovada:

1. că la examenul de capacitate și definitivat au obținut cel puțin media 8 (opt).
2. că la toate inspecțiile au fost notate cel puțin cu calificatul bine,
3. că nu au suferit nici o pedeapsă,
4. Că sunt creștine de legea ortodoxă.

Sibiu, din ședința secției culturale dela 18 Decemvrie 1934.

Consiliul arhiepiscopesc

Organizați
Oastea Domnului

Abonament la Telegraful Român
*Invităm onorații noștri abonați ca, în-
du-și abonamentul pentru anul 1935,
să stăruiască, în cercul cunoscuților lor
cititori, pentru lăfșirea cât mai mare a
acestui vechi organ național bisericesc,
care intră acum în al 83-lea an de ne-
întreruptă existență.*

*Prețioși colaboratori, vechi și noi,
vor contribui, și de aici înainte, — cu ar-
ticolle, note și informații de interes ob-
ștesc, — cât mai mult la desăvârșirea
muncii purtate în o slujbă necurmată
pentru biserică și neam.*

*Abonamentul se face prin mandat
poștal trimis la adresa:*

Administrația Telegraful Român,
Sibiu.

*Numele abonatului, locuința, poșta
ultimă să fie scrise legibil și corect.*

Red. și Administr. Telegrafului
Român.

INFORMAȚIUNI

**Bucurie deplină, ani mulți și buni,
cu spor la munca românească și or-
todoxă, urăm tuturor sprijinitorilor și
cetitorilor noștri cu prilejul sfintelor
sărbători ale Nașterii Domnului și
Mântuitorului nostru Isus Hristos!**

Parastas. La internatul din noua
clădire a liceului „Gh. Lazăr” din Si-
biu s’a ținut Duminecă ora 11 jum. un
parastas întru pomenirea regretatei
binefăcătoare *Veturia I. Lapedatu*, dela
a cărei moarte se împlinesc doi ani.
Au asistat, la pioasa ceremonie, afară
de membrii familiei, I. P. S. Sa Mi-
tropolitul Nicolae, dl. Ministru de fi-
nanțe V. Slăvescu, P. S. Sa Arhiereul
Vasile, vicar arhiepiscopesc, și mult
public din localitate. După serviciul re-
ligios au vorbit păr. protopop Em. Cio-
ran și dl prof. V. Hurdu, relevând
personalitatea defunctei, care a des-
fășurat o muncă binecuvântată pentru
școala română.

Dl Dr. Ilie Beu, director al băn-
cii „Albina” din Sibiu, a fost distins de
M. Sa Regele prin acordarea insigne-
lor ordinului „Coroana României” în
gradul de mare ofițer. Insignele ordi-
nului au fost înmânate sărbătoritului,
în ziua de Duminecă, în 16 l. c., din
partea dlui ministru de finanțe Victor
Slăvescu. La solemnitate au participat
I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, dl fost
ministru I. Lapedatu și reprezentanți ai
autorităților din oraș. A vorbit dl mi-
nistru Slăvescu, arătând deosebitul me-
rit al dlui Dr. Beu pentru marele in-
stitut bancar din Ardeal. A răspuns,
mulțumind, sărbătoritul, stăruind asupra
fapturilor de seamă săvârșite de „Al-
bina” dela 1872 și până astăzi în in-
teresele poporului ardelean.

**Inscrieri la F. O. R. Membrii con-
ferenței preoțești din Brașov, întruniți
în ședința zilele acestea, impresionați de
însuflețirea produsă în congresul F. O.
R. din Sibiu, au hotărât în unanimitate
să se înscrie membri pe viață, cu taxa
1000 Lei, la Frăția Ortodoxă Română.
Cei mulți înainte!**

† **Pr. George Drăgan,** paroh în
Băița, distins cu brâu roșu, decorat cu mai
multe medalii, a încetat din viață în 13
Decembrie 1934, în al 73-lea an al vieții
și al 49-lea an al preoției sale. Inmormân-
tarea i s’a făcut în 15 Decembrie 1934,
ora 14, în cimitirul bisericii ortodoxe-ro-
mâne din Băița, deplâns de văduva sa
îndurerată, precum și de o numeroasă fa-
milie, și de prieteni și cunoscuți. Veșnică
să-i fie pomenirea!

† **Văd. Elisaveta Medeșan n. Su-
ciu,** mama preotului Petru Medeșan din
Cornești, prot. Târnavă, a răposat în 13
Decembrie 1934, după grele suferințe, în
anul al 77-lea al vieții, împărțită fiind
cu Sfintele Taine. A fost înmormântată în
comuna Cornești în cimitirul ort. rom. în
16 Decembrie ora 13. Odihnească cu
dreptii!

Pentru sărbători. Direcția c. f. r.
acordă călătorilor reducere de 50 la
sută, la toate clasele, începând din 24
Dec. ora 12 a. m. și până la 6 Ianu-
ar 1935, ora 24. Reducerea se
acordă în condiții ca și până acum,
cumpărându-se o jumătate de bilet, sau
un bilet de funcționar.

Serbare de Crăciun. Elevii liceului
„Gh. Lazăr” din Sibiu sub conducerea dlui
profesor de muzică *Gheorghe Scăueru* au
prilejuit publicului sibian clipe de adevă-
rată înălțare și reculegere sufletească prin
frumoasa serbare de Crăciun, Joi în 20
Decembrie 1934, la ora 8¹/₂ seara în sala
de gimnastică a liceului. Programul ser-
bării, alcătuit din colinde și coruri religi-
oase, dovedește cu prisosință că condu-
cerea sufletească a odraslelor tinere se
află în mâni pricepute, care știu îndruma
tinerimea spre cultură religioasă și națională.

Mulțumită. Societatea Națională a
Femeilor ortodoxe rom., filiala Sibiu, ex-
primă mulțumită pentru contribuțiile la
cantina elevelor de pe lângă liceul „Dom-
nița Ileana” următorilor domni și doamne.
Dna P. Floașiu, senator Anastasiu Boiu
câte Lei 500; prefect Dr. Regman, Lei 300,
familia prof. I. Isac, Lei 200, dir. Maria
Ștefănescu, V. Regman, E. Cioran, N.
Colan, L. Bologa, E. Doboși, V. Morariu,
V. Ștefănescu, P. Petruțiu, M. Moșoiu, Fl.
Florescu, M. Foica, Dr. I. Beu, M. Pop,
V. Boiu, E. Popa și M. Odor, fiecare câte
Lei 100. *Comitetul*

Supliment. La numărul acesta se
adaugă, ca supliment, *Cronica anului
1934 a revistei „Viața Ilustrată”.*

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrala din Sibiu.
Duminecă, în 23 Decembrie 1934, va pre-
dica părintele protopop *Em. Cioran*.

Răscumpărarea zilei onomastice.
Dl Stefan Duca își răscumpără felicită-
rile de ziua numelui cu 150 Lei, dă-
ruiri pentru ajutorarea ucenicilor me-
seriași români la sfintele sărbători ale
Crăciunului.

**Reuniunea culturală națională a me-
seriașilor români din Sibiu** invită la Con-
certul, împreună cu reprezentație teatrală,
ce se va da Marți, la 25 Decembrie 1935
(ziua primă de Crăciun) în sala „Unicum”.
Începutul la 8 jum. ore seara. Dirigent:
Ioan Stanciu. — Bilete se află de vân-
zare la Librăria arhidiecezană și seara la
cassă. Venitul curat e destinat pentru Cen-
turia VI a cercetașilor meseriași români
„Victor Tordășianu”.

Concurs

In conformitate cu art. 11 p. 4 din
Regulamentul Academiei Teologice „An-
dreiane” din Sibiu, se publică concurs
pentru ocuparea catedrei vacante de
Teologie Dogmatică dela această Aca-
demie.

Concurenții vor înainta în termen
de 15 zile dela prima publicare a acestui
conkurs în „Telegraful Român” cerere
**Consiliului Arhiepiscopesc Ortodox
român din Sibiu**, cu următoarele docu-
mente:

1. Act de naștere și de botez,
2. Diploma de bacalaureat,
3. Licența și doctoratul în Teologie
dela o facultate teologică ortodoxă,
4. Lucrări tipărite de specialitate,
5. Alte eventuale certificate de ser-
viciu și documente recomandatoare.

Sibiu, din ședința secției biseri-
cești dela 18 Decembrie 1934.

Consiliul arhiepiscopesc

A apărut:
EPICLEZA EUHARISTICĂ
de
Diaconul N. I. POPOVICIU
Prețul Lei 150—
Se poate procura dela Librăria Arhidiece-
zană din Sibiu, trimitându-se prețul, plus
spese postale Lei 15— prin mandat postal.

Nr. 10249/1934 Bis.

1—3

Concurs din oficiu

Pentru întregirea parohiilor vacante:
1. Ormeniș, 2. Beia, 3. Jimborul mare,
4. Ghimeș-Făget se publică concurs din
oficiu cu termen de 30 zile dela prima
aparitiie în Telegraful Român.

Cererile de concurs se vor înainta:
pentru parohiile de sub 2 și 3 la Oficiul
protopopesc din Cohalm, pentru parohia
de sub 1 la Oficiul protopopesc din Sf.
Gheorghe, și pentru parohia de sub 4 la
Oficiul protopopesc din Oituz.

Emolumentele sunt: salar dela stat
conform pregătirii preoțești, și stola uzi-
tată în protopopiatul respectiv.

Sesiune parohială: la Ormeniș 8
jugăre, la Beia 8 jugăre, la Jimborul
mare 12 jugăre, și la Ghimeș-Făget 28
jugăre.

Caze parohiale nu sunt în aceste
parohii.

Candidații își vor cere binecuvân-
tarea de candidare la Consiliul arhiepiscopesc.

Sibiu, din ședința secției biseri-
cești dela 4 Decembrie 1934.

Consiliul arhiepiscopesc

Nr. 832—1934.

(64) 3—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei vacante
de clasa III-a **Toarca** cu filia **Gherdeal**,
protopopiatul Agnita, se publică concurs
cu termen de 30 zile dela întâia publi-
care în Telegraful Român, pe lângă ur-
mătoarele retribuțiuni:

1. Salar dela stat conform coalei B.
2. Sesiune parohială arător și fănaț:
a) în parohie 6 jug. 398 stj □ și b) în
filia 5 jug. 32 stj □.
3. Folosirea curții parohiale fără
edificii pe ea, în mărime de 300 stj □.
4. Folosința cametei ce rezultă din
vânzarea materialului lemnos de pe 10
jug. păgure, primită prin reforma agrară
ca întregire la sesiunea parohială. După
ce acest teren se va putea preschimba
în teren cultivabil, preotul renunță la
folosirea cametei și în schimb va folosi
pământul.
5. Venitele stolare prescrise pentru
întreg tractul.

Concurenții își vor înainta cererile
de concurs însoțite de actele necesare
subsemnatului oficiu protopopesc în ter-
menul prescris și vor dovedi totodată că
au obținut aprobarea P. V. Consiliu ar-
hiepiscopesc de a putea candida la acea-
stă parohie. Cu încuviințarea prealabilă
din partea oficiului nostru, se vor pre-
zenta în parohie pentru a face cunoștință
cu poporul.

Agnita, la 22 Noembrie 1934.

Oficiul protopopesc ortodox român din
Agnita în înțelegere cu consiliul parohial.

Emil Păcală
protopop

Nr. 417—1934 prot.

(65) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa
III-a **Vidacut** cu filiile **Rona** și **Șoimușul
mare**, protopopiatul Sighișoara, se pu-
blică prin această concurs cu termen de
30 zile dela întâia apariție în Telegraful
Român.

Venitele din parohie sânt:

1. Casă parohială constătătoare din
3 camere și bucătărie, cu unele depen-
dențe, dar fără șură și grajd; grădina
circa 400 stj pătrați; starea, mediocră.
2. Sesiune parohială 32 jugăre (6
jug. veche, 26 jugăre nouă) și cimitirul
vechiu în mărime de 600 stj pătrați.
3. Dela credincioși câte un dublu
decalitru de porumb și un decalitru ovăs
de fiecare familie.
4. Stola obișnuită, stabilită de adu-
narea protopopească.
5. Drept lemne de foc folosința a
două drepturi din pădurea urbarială a
Vidacutului român și a unui drept din
pădurea urbarială a Vidacutului ungu-
resc în fiecare an. Fasonatul și transportul
lemnurilor îl privește preotul.
Parohia e 16 km. dela gara Vână-
tori și are 2 biserici.

Concurenții îndreptății vor trimite
subsemnatului petițiile, în termen,
provăzute cu certificatele de botez, de studii
liceale, absolutor teologic, de calificare
preoțească și permisiune de candidare
dela autoritatea superioară, și cu încu-
viințarea subsemnatului se vor prezenta
și în parohie.

Oficiul protopopesc Sighișoara în înțele-
gere cu consiliul parohial din Vidacutul.

Sighișoara, la 24 Noembrie 1934.

Emilian Stoica
protopop.

Nr. 602/1934 prot.

(66) 2—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei vacante
de cl III-a **Răușor**, tractul protopopesc
Jiu, se publică concurs cu termen de 30
zile dela data primei lui apariții în
„Telegraful Român”.

Venitele parohiale sânt, în concor-
danță cu coala B, următoarele:

1. Sesiunea parohială, având: a) 3
jug. cat. 1097 st. p. arător; b) 107 st. p.
grădină; c) 114 st. p. livadă; d) 12 jug.
cat. pășune (în dividivziune cu comuna) 1
jug. cat. 846 st. p. cimitir. (Toate de
dinaintea reformei agrare).
2. Două mierțe (60 litri) porumb
nesfărmit de fiecare casă (77 fumuri).
3. 77 zile de lucru.
4. Stola obișnuită.
5. Salarul, întregire dela stat.
Este și casă parohială.

Cererile de concurs se vor înainta
oficiului protopopesc ort. rom. Jiu, sediul
Petrosani, jud. Hunedoara, — în termenul
prevăzut. Candidații având permisiune
de candidare dela Consistor se vor pre-
zenta în vreo Duminecă sau sărbătoare,
în sfânta biserică, pentru a fi cunoscuți
de enoriași, — însă numai cu prealabila
încuviințare a Oficiului nostru și după ce
și-au înaintat actele de concurs — în
deplină regulă.

Petrosani, 26 Noembrie 1934.

Oficiul protopopesc ort. rom. Jiu în înțe-
legere cu consiliul parohial.

Ion Duma
protopop.

ANUNȚ

**Tuturor oficiilor protopopești
și parohiale din arhiepiscopie**

Având în vedere dispo-
zițiile testamentare ale
fericitului mitropolit Șa-
guna precum și regula-
mentele pentru admini-
strarea Librării și Tipo-
grafiei arhidiecezane, a-
tragem atențiunea oficii-
lor parohiale și protopo-
pești ca toate rechizitele,
utensiliile de cancelarie,
imprimare și tipărituri
oficiale precum și obiecte
rituale și cărți bisericesti
să se procure dela Tipog-
rafia și Librăria arhidie-
cezană.

Aceste așezăminte au
fost îndrumate să execute
prompt orice comande fă-
cute de către oficiile pa-
rohiale și protopopești.

Consiliul arhiepiscopesc

Au apărut:

Cântările liturgice

pentru cor mixt, publicate de

Timotei Popovici

profesor de muzică la școala normală „A. Șaguna”

și dirigintele corului mitropolit

Ediție nouă iminentă. Se poate comanda

dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. —

Prețul Lei 160.

BAIA POPORALA — SIBIU,

Ștrada Șaguna Nr. 4. Ordinea băilor:

Bate de familie: Luni: închis, Marți
Mercuri, Joi, Vineri și Sâmbătă: dela 8
până la 7¹/₂ ore seara. Duminecă: dela
7—12 ore a. m.

Pentru bărbați: Băi de abur și de
aier cald. Luni: închis, Marți (prețuri ur-
cate) și Mercuri: dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara,
Joi și Vineri: închis. Sâmbătă: dela
8—12 ore a. m., dela 1¹/₂—5 p. m., dela
5—7¹/₂ ore seara (prețuri reduce), Du-
minecă: dela 7—12 ore a. m.

Pentru femei: Băi de abur și de
aier cald, Luni, Marți și Miercuri: închis,
Joi: dela 1¹/₂—7¹/₂ ore seara (prețuri
urcate), Vineri: dela 1¹/₂—5 ore p. m.,
dela 5—7¹/₂ ore seara (prețuri reduce),
Sâmbătă și Duminecă: închis.

Băi de putină și băi de cură: Luni:
închis, Marți, Mercuri, Joi, Vineri și
Sâmbătă: dela 8—12 ore a. m. și dela
1¹/₂—7¹/₂ ore seara, Duminecă: dela
7—12 ore a. m.

În zilele de sărbătoare are valoare
ordinea de Duminecă.

**Citiți, sprijiniți și răspândiți ziarul
Telegraful Român**

Tabela de materii

— Cifrele arată numărul ziarului —

1. Articole		2. Pastorale, conferințe, cuvântări, meditații ș. a.		3. Antrefileuri		4. Probleme, fapte, comentarii; corespondențe, rapoarte, adrese, notițe		5. Foișoare		6. Anunțuri, avizuri, circulare etc.		7. † Necrologuri					
Activitatea în parohie	11	Comunicarea l. P. S. Mitro. Nicolae în senat	31	Biserica și Mesajul	10, [52]	Sărbătoarea Caransebesului	16	Inscăunarea Ep. de Caransebeș	17	Vălenii de Munte	29	Albert regele Belgiei	9				
Adunările eparhiale	18, 20	Cuvântarea M. S. Regelui [la inv. de episcopi]	12	Capela în școli	34	S'a semnat	20	In școlile secundare	13	Vechi texte biblice	51	Anunțuri	14, 31, 42, 46, 48	Alexandru I regele Jugoslaviei, și Barthou	42, 44		
Apologia cărții	12	Cuvântarea I. P. S. Mitro. Nicolae [la Oradea]	48	Credincioșii	18	Sf. Sinod	6, 7	Insemnări	2	Versuri [I. Al. Bran L.]	5, 17	Avizuri	7, 36, 37	Balș George	2		
Atlet [Un] N. Crainic	14	Cuvântarea P. S. vicar Vasile [la „Astra”]	39	Cuvântul	19	Slujbele sf. [la Inviere, Sibiu]	16	Intărirea vieții parohiale	9	„Viața Ilustrată”	8, 10, 12, 13, 15, 19, 20, 24, 28, 33, 37, 43,	Circulare	8, 40, 44, 47 [Imprim. de înzestrare]	53	Boca Laurențiu pr.	43	
Biserica română din Ungaria	32	Cuvânt lângă sicriul lui Bogdan-Duică	40	Dela Sarmizegetuza	38	Titulescu Nic.	25, [16]	„Invățămintul teologic”	29	„Viața Monahală”	10	Comunicare	3, 4, 9, 18, 23-25, 32, 39, 40, 43,	Bogdan-Duică G.	39, 40, 41, 46	Bocșa Caliope	2, 3
Bugetul cultelor pe 1934/35	24, 27	Cuvânt [de păr. Tr. Petrișor]	28	Eliberarea pâr. I. Moța	4	Un ungur despre război	34	Invățători și religia	54	Episcopul de Sibiu	18, 19, 20, 24, 31	Cuvânt la adun.	1, 2, 24, 25	Boiu Caliope	2, 3	Cabadaiev D.	40, 50
Boiu Z. și Cristea N.	50	Cuvânt [de Bogdan-Duică, la „Astra”]	38	Episcopie misionară	19	Vizita [Suv. bulgari]	5	I. P. S. Mitropolit [cuvinte de îndemn]	2	Ziarul de I. Dec.	51, 52	Discurs [de Bogdan-Duică, la „Astra”]	38	Cușan I. Dr.	18	Cantacuzino I. Dr.	4
Bunavestire	13	Legă supra raporturilor dintre școlile sec. confes. române	7	Fără solemnități	2	„Zelul ipocrit”	21	Isus și femeea păcătoasă	6	Ziua de 1 Dec.	51, 52	Legă asupra raporturilor dintre școlile sec. confes. române	7	Chejlanu A. Dr.	18	Chialda Ana	26
Căile inițiale	52	Meditații	2, 7, 14, 21, 26	In fața mișcării revizioniste	2	Ziua de 8 Iunie	24	Jugoslavia	54	Ziua de 14 August	34	Confes. române	7	Coltor I. Dr.	2	Ciorba Elisaveta	25-27
Ce este biserica	32-35	Pagina pastorală	20-22	Inscăunarea Ep. Nifon	12	„Zelul ipocrit”	21	La Băile Erculane	15	Liga antirevizionistă	4	Meditații	2, 7, 14, 21, 26	Costea Nicolae	52	Dimă Gh. Maria	9
Congresul F. O. R.	46-48	Pastorale	1, 11, 15, 54	Investitura	6, 11	„Zelul ipocrit”	21	Legea pentru inventarierea av. bis.	36	„Mama”	18, 22	Meditații	2, 7, 14, 21, 26	Dragan Gh. pr.	54	Dorca Nicolae	25
Congresul [la Dealu]	25, 27	Predici	1, 2, 24, 25	Investitura	6, 11	„Zelul ipocrit”	21	Libertatea religioasă în Rusia	15	Mănăstirea Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26	Duca I. G. prim-ministru	1, 2, 28	Drașcu Gh. pr.	4
Contra avortului	51	Programul sărbătorilor [dela școala „A. Șaguna”]	41	Lapedatu Al.	25	„Zelul ipocrit”	21	Liga antirevizionistă	4	„Mama”	18, 22	Meditații	2, 7, 14, 21, 26	Filipescu Ilarion Dr.	15	Drașcu Gh. pr.	4
Conversivne	13			Menifestații [antirev.]	19	„Zelul ipocrit”	21	„optimiștilor”	7	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26	Fugătu Ion pr.	2, 3	Gan Vasile prot.	5
Creștinism și națiune	16			Nașterea Domnului	1	„Zelul ipocrit”	21	Literatură rel. pentru popor	15	„Mama”	18, 22	Meditații	2, 7, 14, 21, 26	Gărboviceanu P.	53	Goldiș Vasile	8
Criză și disciplinare	21			Noul guvern	2, 3, 10	„Zelul ipocrit”	21	Liturghie și predică	3	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26	Hindenburg	33	Hodoș Constanța	18
Cum vad unii literați pe Isus	54			Noul guvern	2, 3, 10	„Zelul ipocrit”	21	Lupaș [Ep. ort. în Transilvania]	37	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26	Iorga Zulfina	16	Iosof Ana	3, 4
Desvoltarea pelerinajelor	29			Nunții papali	25	„Zelul ipocrit”	21	Lupaș [Ep. ort. în Transilvania]	37	„Mama”	18, 22	Meditații	2, 7, 14, 21, 26	Keczely I. Dr.	10	Măgeanu Ilie	5
Din suferințe la biruință [Dum. Ort.]	9			Oaspeți distinși	41	„Zelul ipocrit”	21	Mășuri necesare	17	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26	Medeșan Elisaveta	54	Mihail Teodor Dr.	4
Disciplina tineretului	4			Parastas pentru marinari	33	„Zelul ipocrit”	21	Memorandul	23	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26	Mihail Teodor Dr.	4	Mircea Iustina	21
Dumnezeu păcii	54			Pioasă comemorare	20	„Zelul ipocrit”	21	Memorandul	23	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26	Mocsonyi Terezia	30	Moșoiu Axente	11
Earăș problema tineretului	5					„Zelul ipocrit”	21	Memorandul	23	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26	Oprea Ion pr.	30	Papp Vasile pr.	18
Educația rel. morală	19					„Zelul ipocrit”	21	Memorandul	23	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26	Petrișor Ion pr.	47, 48	Pimen, Mitropolitul Moldovei	48
Fondul de pensii	38					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26	Pinciu Ion	15	Pintea Patriciu	38
F. O. R. [propunere]	38					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26	Platon Ciosu arhieru vicar	52	Pletosu Gr. prot.	49
Francmasoneria la stâlp	43					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26	Poincaré R.	44	Popa Ion pr.	6
Gojdu	6					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26	Pop Ciceo Ștefan	8	Popp Ilie pr.	16
Goldiș	8					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26	Pușcariu Maria	22	Răchișan Paraschiva	11
Gospodăria preotului	36					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26	Radu Cornelia	3	Răduț Ion P. pr.	19
Hirotonirea episcopului de Caransebeș	2					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26	Răduț Ion P. pr.	19	Rusu Abrudeanu Ion	37
Iată omul!	15					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26	Răduț Ion P. pr.	19	Scriban Florica	40
Imperativul renașterii religioase	2					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26	Șinca Emilian pr.	13	Sămădian Gheorghe	37
Incerări de catolicizare	45					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26	Șinca Emilian pr.	13	Șuică Ion pr.	37
In continuarea tradițiilor	32					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26	Zaharie Maria	7	Informații, știri locale, cărți și reviste, concursuri inserțiuni.	
Indrumarea tineretului	34					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
In preajma anului nou	4					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
Instinctul religios și etica	52					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
Interpretare teologică a națiunii	15					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
Intr-o noapte de Crăciun	54					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
Invățămintul teologic	40					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
Izbândind asupra noastră	15					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
La început de an	1					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
La încheiere de an școlar	26					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
La sărbătoarea Rusaliilor	22					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
Mădulele Bisericii	44					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
Metoda uniată	53					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
Misionarism	6					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
Morți la datorie	42					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
M. S. Regele despre misiunea bisericii	12					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
Ne întorcem la Dumnezeu	23					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
Oradea [serbări]	49, 50					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
Organizarea carității publice	37					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
Pactul balcanic	10, 17					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
Paștile	15					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
[Peatra fund. la școala „A. Șaguna”]	40, 42, 43					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
Pe cine propovăduim	38					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
Personalitatea Arhiepisc. Atenei	51					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
Poruca vremii	1					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
Problema păstoriei sufletești	3					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
Propovăduirea	32					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
Pungașii fărăi	39					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
Pus de-o parte	35					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
Răspândirea bibliei	33					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
Religia în spitale	10					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
Religia și filosofia	7					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
Respectarea drepturilor bisericii	17					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
Români, sași și nemți	4					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
Rostul bisericii în Săcuime	28					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
Sămănătorii de vrază	44					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
Sărăcie spirituală	30					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
Sentințe ce nu rezistă	50					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17	Meditații	2, 7, 14, 21, 26				
Sfinții viața	5					„Zelul ipocrit”	21	Mijloace de activ. pastorală	18	Manif. Brăncoveanu	17</						

SUPLIMENT

LA NUMĂRUL DE CRĂCIUN AL FOII
„TELEGRAFUL ROMÂN”

BISERICA MĂNĂSTIRII CURTEA DE ARGHEȘ

CRONICA ANULUI 1934 IN ILUSTRATII

DIN CHIPURILE CARI AU IMPODOBIT ANUL TRECUT PAGINILE REVISTEI DE FAMILIE

„VIAȚA ILUSTRATĂ“

Director: NICOLAE COLAN

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: SIBIU, ACADEMIA TEOLOGICĂ „ANDREIANĂ“

PREȚUL ABONAMENTULUI ANUAL: LEI 200.—

I. Oameni și fapte dela noi

P. S. Episcop Roman al Orăzii

*I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae
al Ardealului*

*P. S. Episcop Nicolae
al Clujului*

*P. S. Episcop Grigorie
al Aradului*

*P. S. Episcop Vasile
al Caransebeșului*

Ierarhii Ardealului

Din casa nici unui Român luminat să nu lipsiască excelenta revistă de familie „Viața Ilustrată“, care apare lunar la Sibiu sub auspiciile „Frăției Ortodoxe Române“. Abonamentul anual Lei 200. Redacția și Administrația: Sibiu, Academia Teologică.

Doriți să aveți în familia D-Voastră o revistă ilustrată creștinească și românească? Abonați „Viața Ilustrată“. Redacția și Admin.: Sibiu, Academia Teologică. Abonamentul anual Lei 200.

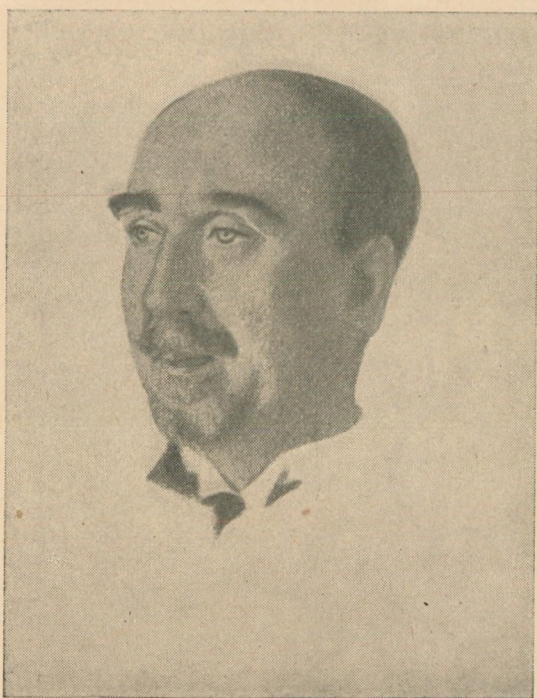

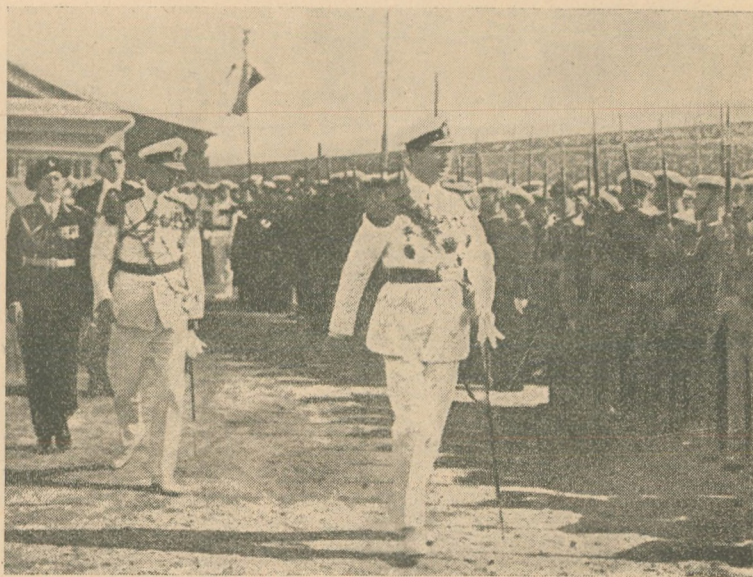
Congresul F. O. R. la Sibiu

*Dr. C. Angelescu
ministrul instrucțiunii publice*

*Dr. Sextil Pușcariu, profesor universitar
președintele FOR.-ului*

Constanța : Ziua marinei

Din casa nici unui Român luminat să nu lipsiască excelenta revistă de familie „Viața Ilustrată“, care apare lunar la Sibiu sub auspiciile „Frăției Ortodoxe Române“. Abonamentul anual Lei 200. Redacția și Administrația : Sibiu, Academia Teologică.

Doriți să aveți în familia D-Voastră o revistă ilustrată creștinească și românească? Abonați „Viața Ilustrată“. Redacția și Admin.: Sibiu, Academia Teologică. Abonamentul anual Lei 200.

Patruzeci de ani dela procesul „Memorandului“

Serbările „Tinerimii Române“. Un grup de tinere în costum național

Inscăunarea P. S. Episcop Dionisie al Ismailului

Din casa nici unui Român luminat să nu lipsiască excelenta revistă de familie „Viața Ilustrată“, care apare lunar la Sibiu sub auspiciile „Frăției Ortodoxe Române“. Abonamentul anual Lei 200. Redacția și Administrația : Sibiu, Academia Teologică.

Doriți să aveți în familia D-Voastră o revistă ilustrată creștinească și românească? Abonați „Viața Ilustrată“. Redacția și Admin.: Sibiu, Academia Teologică. Abonamentul anual Lei 200.

P. S. Nifon, noul episcop al Hușilor

Instalarea P. S. Episcop Vasile al Caransebeșului

Concurs de jocuri naționale. Un grup de premiați în plină activitate

Desvelirea bustului lui Eminescu la Constanța

Universitatea populară dela Vălenii de Munte. Dl Prof. Nicolae Iorga

† Mitropolitul Pimen al Moldovei

Din casa nici unui Român luminat să nu lipsiască excelenta revistă de familie „Viața Ilustrată“, care apare lunar la Sibiu sub auspiciile „Frăției Ortodoxe Române“. Abonamentul anual Lei 200. Redacția și Administrația: Sibiu, Academia Teologică.

Doriți să aveți în familia D-Voastră o revistă ilustrată creștinească și românească? Abonați „Viața Ilustrată“. Redacția și Admin.: Sibiu, Academia Teologică. Abonamentul anual Lei 200.

Punerea pietrii fundamentale a noului edificiu al Școlii normale „A. Șaguna“ din Sibiu

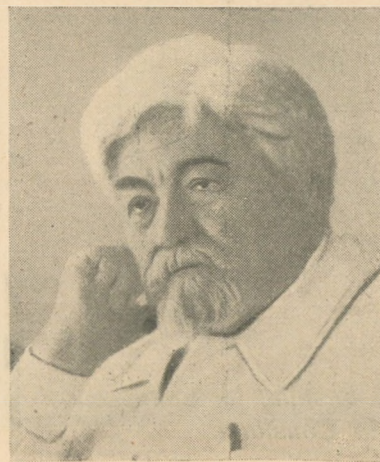
Dr. O. Goga, invitat să ocupe catedra de Estetică a Universității din Cluj

Zece Maiu la Sibiu

Deschiderea corpurilor legiuitoare

† Prof. I. Cantacuzino

Din casa nici unui Român luminat să nu lipsiască excelența revistă de familie „Viața Ilustrată“, care apare lunar la Sibiu sub auspiciile „Frăției Ortodoxe Române“. Abonamentul anual Lei 200. Redacția și Administrația: Sibiu, Academia Teologică.

Doriți să aveți în familia D-Voastră o revistă ilustrată creștinească și românească? Abonați „Viața Ilustrată“. Redacția și Admin.: Sibiu, Academia Teologică. Abonamentul anual Lei 200.

II. Oameni și fapte dela alții

† R. Poincaré, fost președinte al Republicii franceze

† Louis Barthou, fost ministru de externe al Franței

† Regele Alexandru al Jugoslaviei

A. Hitler

† E. Dollfuss, fost cancelar al Austriei

Mareșalul Hindenburg, fost președinte al Reichului

Din casa nici unui Român luminat să nu lipsiască excelenta revistă de familie „Viața Ilustrată“, care apare lunar la Sibiu sub auspiciile „Frăției Ortodoxe Române“. Abonamentul anual Lei 200. Redacția și Administrația: Sibiu, Academia Teologică.

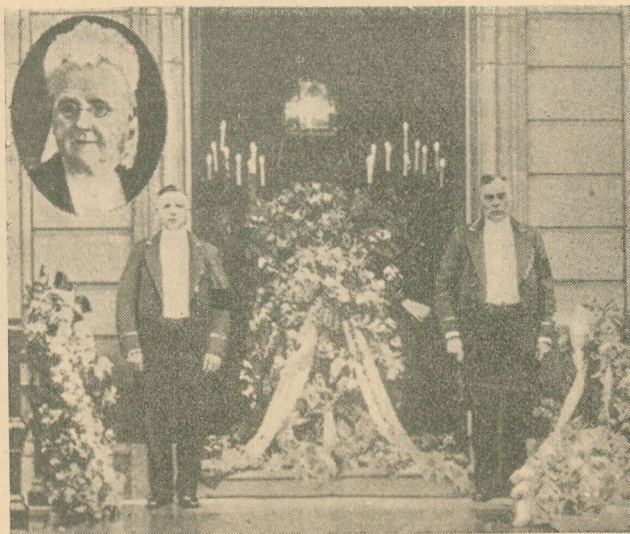
Doriți să aveți în familia D-Voastră o revistă ilustrată creștinească și românească? Abonați „Viața Ilustrată“. Redacția și Admin.: Sibiu, Academia Teologică. Abonamentul anual Lei 200.

† Regele Albert al Belgiei

MM. LL. Leopold III și Astrid, noii suverani ai Belgiei

M. Sa Regina Emma a Olandei pe catafalc

Mussolini

Din casa nici unui Român luminat să nu lipsiască excelenta revistă de familie „Viața Ilustrată“, care apare lunar la Sibiu sub auspiciile „Frăției Ortodoxe Române“. Abonamentul anual Lei 200. Redacția și Administrația: Sibiu, Academia Teologică.